

**20 ГОДИНИ
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ**

КАТАЛОГ

**НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ЦЕЛИ
И ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ**

Приет на Факултетен съвет с Протокол № 172/26.10.2021 г.

Съставители на каталога:

проф. Маринела Грудева, д.п. – методичен ръководител

проф. Антония Димова, д.м. – декан на ФОЗ

проф. д-р Албена Керекоска, д.м. – директор на Дирекция „Учебна дейност“

проф. Тодорка Костадинова, д.и. – директор на Дирекция „Международно сътрудничество, акредитация и качество“

проф. д-р Теодора Димитрова, д.м. – зам. декан на ФОЗ по учебната дейност, председател на програмен съвет

доц. д-р Наталия Ушева, д.м. – зам. декан на ФОЗ по научната дейност, председател на програмен съвет

доц. д-р Клара Докова, д.м.

проф. Силвия Борисова, д.оз.н. – председател на програмен съвет

доц. Мария Рохова, д.у. – председател на програмен съвет

доц. Елка Атанасова, д.и. – председател на програмен съвет

доц. Станислава Павлова, д.м. – председател на програмен съвет

доц. Катя Генова, д.оз. – председател на програмен съвет

проф. Гургана Ненова, д.н. – председател на програмен съвет

доц. д-р Евгения Владева, д.м. – председател на програмен съвет

проф. д-р Христина Групчева, д.м.н. – председател на програмен съвет

доц. инж. Маринела Йорданова, доктор – председател на програмен съвет

Факултет по обществено здравеопазване, Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“
– Варна, 2021 г.

Първият Каталог на образователните цели и професионалните компетентности на Факултета по обществено здравеопазване на Медицински университет – Варна е приет на ФС с Протокол № 108 от 28.03.2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА КАТАЛОГА	5
1.1. За преподаватели	5
1.2. За студенти.....	5
1.3. За потребители на кадри.....	5
1.4. За кандидат-студенти.....	5
2. ЗА ФАКУЛТЕТА ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	6
2.1. Предназначение и цели.....	6
2.2. Катедри и учебни сектори	7
2.3. Програмни съвети	8
2.4. Специализирани центрове.....	8
3. КЛАСИФИКАЦИИ НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ	9
3.1. Специалности по професионални направления	9
3.1.1. Професионално направление 7.4 Обществено здраве	9
3.1.2. Професионално направление 7.5 Здравни грижи	9
3.1.3. Професионално направление 5.2 Електротехника, електроника и автоматика	9
3.2. Специалности по образователно-квалификационна степен (ОКС)	9
3.2.1. Специалности с ОКС „бакалавър“	9
3.2.2. Специалности с ОКС „магистър“	10
3.3. Специалности по входно образование	10
3.3.1. Специалности след средно образование или придобита ОКС „специалист“	10
3.3.2. Специалности след придобита ОКС „професионален бакалавър“ в ПН 7.5. Здравни грижи.....	10
3.3.3. Специалности след придобита ОКС „бакалавър“ по същата специалност	11
3.3.4. Специалности след придобита ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“	11
4. СПЕЦИАЛНОСТИ ПО БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ	12
4.1. Специалност „Здравен мениджмънт“	12
4.2. Специалност „Управление на здравните грижи“	13
4.3. Специалност „Логопедия“	15
4.4. Специалност „Кинезитерапия“	17

4.5. Специалност „Медицинска сестра“	19
4.6. Специалност „Акушерка“	21
4.7. Специалност „Биомедицинска техника и технологии“	23
5. СПЕЦИАЛНОСТИ ПО МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ	24
5.1. Специалност „Здравен мениджмънт“	24
5.2. Специалност „Фармацевтичен мениджмънт“	26
5.3. Специалност „Обществено здравеопазване“	27
5.4. Специалност „Обществено здравеопазване и здравен мениджмънт“	29
5.5. Специалност „Управление на здравните грижи“	31
5.6. Специалност „Клинична логопедия“	34
5.7. Специалност „Кинезитерапия“	36
5.8. Специалност „Опазване и контрол на общественото здраве“	38
5.9. Специалност „Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА“	40
5.10. Специалност „Оптометрист“	42
5.11. Специалност „Здравен мениджмънт и медико-социални грижи“	44
5.12. Специалност „Фармацевтичен мениджмънт и грижи“	46
5.13. Специалност „Информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи“	47
6. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ.....	50
7. СПИСЪК НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ	52
8. ЙЕРАРХИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ЦЕЛИ	54
9. КРИТЕРИИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАВНИЩЕТО НА КОМПЕТЕНТНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ	56

1. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА КАТАЛОГА

1.1. За преподаватели

- Ориентира в класификацията на образователните цели в областта на професионалните направления на Факултета по обществено здравеопазване
- Откроява методическите изисквания за формулиране и декомпозиране на образователни цели.
- Насочва към съвременните изисквания за прилагане на личностноориентирания и компетентностния подходи в образователната практика.
- Акцентира върху отговорностите по отношение на планирането, организирането, реализирането и оценяването на резултатите от учебния процес в неговата цялост.
- Уеднаквява понятийния апарат, идентифициращ спецификата на образователния процес в университета и факултета.

1.2. За студенти

- Ориентира в образователните цели на изучаваната специалност и в критериите за контрол и оценяване на знанията, уменията и компетенциите.
- Запознава с етапите на формиране и развитие на личните, професионалните и общите (ключовите) компетентности.
- Откроява необходимостта от споделянето на отговорности по отношение качеството и ефективността на образователния процес.

1.3. За потребители на кадри

- Предоставя възможност за реалистично конструиране и обосноваване на компетентностния профил на необходимите за даден сектор специалисти.
- Предоставя възможност за иновативни и ефективни предложения по отношение активното включване в образователния процес.

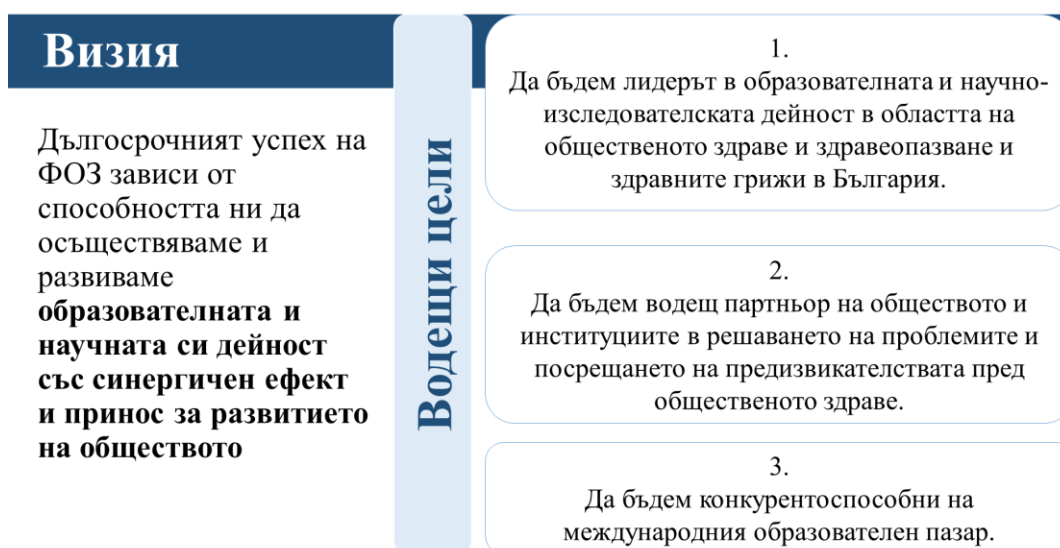
1.4. За кандидат-студенти

- Ориентира в образователните цели, личните, професионалните и общите (ключовите) компетентности на специалностите във Факултета по обществено здравеопазване.
- Запознава с етапите на образователния процес по конкретна специалност.
- Подпомага избора на специалност, съобразно личностните потребности и интереси.
- Очертава възможностите за кариерно развитие и реализация, въз основа на овладяването на професионални и общи (ключови) компетентности.

2. ЗА ФАКУЛТЕТА ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

2.1. Предназначение и цели

Предназначението на Факултета по обществено здравеопазване (ФОЗ) на Медицински университет - Варна е да формира високо квалифицирани медицински и немедицински специалисти, необходими за здравната система, с професионална компетентност в областта на общественото здраве и здравеопазване, здравните грижи, управлението и технологиите, развивайки съответните научните области и осъществявайки дейности в полза на обществото.

Основна цел на образователната дейност на ФОЗ е да разработва, поддържа и развива образователни продукти (бакалавърски и магистърски програми):

- в съответствие с научните достижения
- с иновативни методи и технологии на обучение, съответстващи на най-добрите световни практики
- отговарящи на потребностите на обществото, бизнеса и бъдещите предизвикателства
- съобразени с динамиката в развитието на българския и международния образователен пазар.

Специфични цели в образователната дейност:

- Осъществяване на ефективно и резултатно целеполагане на учебния процес, чрез системно диагностициране на постигнатата и прогнозиране на желаната

компетентност и готовност на студентите за успешна реализация в съответната професионална област.

- Осигуряване на модерна теоретична и практическа подготовка на студенти, специализанти и докторанти, чрез системно актуализиране и синхронизиране на учебните планове и програми по отношение на обществените потребности, държавните и международните стандарти за обучение и научно-изследователска дейност, нарастващите потребности и интереси на студентите и динамиката в развитието на българския и международния образователен пазар и чрез постоянно обновяване на методическата и материално – техническата база.
- Гарантиране на качествено образование и успешна реализация на студентите, чрез разширяване на спектъра от общи (ключови) и функционални (специфични) компетентности, които се придобиват по време на професионалната им подготовка.
- Формиране и развитие на професионална готовност у студентите, чрез целенасочено и системно прилагане на личностноориентиран и компетентностния подход във връзка и взаимодействие и с други съвременни подходи.
- Осигуряване на мобилност и конкурентоспособност на студентите, чрез последователно и отговорно прилагане на правилата за формиране, натрупване, признаване и трансфер на кредити.

2.2. Катедри и учебни сектори

1. Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването

1.1. Учебен сектор „Медицинска етика и право“

2. Катедра по икономика и управление на здравеопазването

2.1. Учебен сектор „Здравен мениджмънт, здравна и лекарствена политика“

2.2. Учебен сектор „Здравно-икономически и финансови анализи“

3. Катедра по хигиена и епидемиология

3.1. Учебен сектор „Епидемиология“

3.2. Учебен сектор „Хигиена“

4. Катедра по физиотерапия, рехабилитация, морелечение и професионални заболявания

4.1. Учебен сектор „Морелечение, физиотерапия и рехабилитация“

4.2. Учебен сектор „Професионални болести“

4.3. Учебен сектор „Оптометрия“

4.4. Учебен сектор „Кинезитерапия“

5. Катедра по здравни грижи

5.1. Учебен сектор „Медицинска сестра“

5.2. Учебен сектор „Акушерка“

6. Катедра по медицина на бедствените ситуации и морска медицина

7. Катедра по логопедия и медицинска педагогика

8. Катедра по медицинска апаратура, електронни и информационни технологии в здравеопазването

2.3. Програмни съвети

Медицинска сестра

Акушерка

Логопедия

Кинезитерапия

Оптометрист

Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА

Здравен мениджмънт

Фармацевтичен мениджмънт

Обществено здравеопазване

Опазване и контрол на общественото здраве

Управление на здравните грижи

Медицинска апаратура и технологии в здравеопазването

2.4. Специализирани центрове

- Университетски център по морско здравеопазване - корпоративен член на Международната асоциация по морско здравеопазване.
- Център за ранна детска социализация „Зеленият морски двор на Варна“

3. КЛАСИФИКАЦИИ НА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ

3.1. Специалности по професионални направления

3.1.1. Професионално направление 7.4 Обществено здраве

1. Здравен мениджмънт, ОКС „бакалавър“
2. Кинезитерапия, ОКС „бакалавър“
3. Логопедия, ОКС „бакалавър“
4. Управление на здравните грижи, ОКС „бакалавър“
5. Здравен мениджмънт, ОКС „магистър“
6. Обществено здравеопазване, ОКС „магистър“
7. Обществено здравеопазване и здравен мениджмънт, ОКС „магистър“
8. Управление на здравните грижи, ОКС „магистър“
9. Фармацевтичен мениджмънт, ОКС „магистър“
10. Клинична логопедия, ОКС „магистър“

3.1.2. Професионално направление 7.5 Здравни грижи

1. Медицинска сестра, ОКС „бакалавър“
2. Акушерка, ОКС „бакалавър“
3. Здравен мениджмънт и медико-социални грижи, ОКС „магистър“
4. Фармацевтичен мениджмънт и грижи, ОКС „магистър“
5. Опазване и контрол на общественото здраве, ОКС „магистър“
6. Рехабилитация, морелечение, уелнес и спа, ОКС „магистър“
7. Оптометрист, ОКС „магистър“
8. Информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи, ОКС „магистър“

3.1.3. Професионално направление 5.2 Електротехника, електроника и автоматика

1. Биомедицинска техника и технологии, ОКС „бакалавър“

3.2. Специалности по образователно-квалификационна степен (ОКС)

3.2.1. Специалности с ОКС „бакалавър“

1. Медицинска сестра, ПН 7.5. Здравни грижи
2. Акушерка, ПН 7.5. Здравни грижи
3. Кинезитерапия, ПН 7.4. Обществено здраве
4. Логопедия, ПН 7.4. Обществено здраве
5. Здравен мениджмънт, ПН 7.4. Обществено здраве
6. Управление на здравните грижи, ПН 7.4. Обществено здраве

7. Биомедицинска техника и технологии, ПН 5.2. Електроника, електротехника и автоматика

3.2.2. Специалности с ОКС „магистър“

1. Здравен мениджмънт, ПН 7.4. Обществено здраве
2. Обществено здравеопазване, ПН 7.4. Обществено здраве
3. Обществено здравеопазване и здравен мениджмънт, ПН 7.4. Обществено здраве
4. Управление на здравните грижи, ПН 7.4. Обществено здраве
5. Фармацевтичен мениджмънт, ПН 7.4. Обществено здраве
6. Клинична логопедия, ПН 7.4. Обществено здраве
7. Здравен мениджмънт и медико-социални грижи, ПН 7.5. Здравни грижи
8. Фармацевтичен мениджмънт и грижи, ПН 7.5. Здравни грижи
9. Опазване и контрол на общественото здраве, ПН 7.5. Здравни грижи
10. Рехабилитация, морелечение, уелнес и спа, ПН 7.5. Здравни грижи
11. Оптометрист, ПН 7.5. Здравни грижи
12. Информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи, ПН 7.5. Здравни грижи

3.3. Специалности по входно образование

3.3.1. Специалности след средно образование или придобита ОКС „специалист“

1. Медицинска сестра, ОКС „бакалавър“, ПН 7.5. Здравни грижи
2. Акушерка, ОКС „бакалавър“, ПН 7.5. Здравни грижи
3. Кинезитерапия, ОКС „бакалавър“, ПН 7.4. Обществено здраве
4. Логопедия, ОКС „бакалавър“, ПН 7.4. Обществено здраве
5. Здравен мениджмънт, ОКС „бакалавър“, ПН 7.4. Обществено здраве
6. Управление на здравните грижи, ОКС „бакалавър“, ПН 7.4. Обществено здраве
7. Биомедицинска техника и технологии, ОКС „бакалавър“, ПН 5.2. Електроника, електротехника и автоматика

3.3.2. Специалности след придобита ОКС „професионален бакалавър“ в ПН 7.5. Здравни грижи

1. Здравен мениджмънт и медико-социални грижи, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи
2. Фармацевтичен мениджмънт и грижи, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи след придобита ОКС „професионален бакалавър“ по специалност „Помощник фармацевт“
3. Опазване и контрол на общественото здраве, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи
4. Рехабилитация, морелечение, уелнес и спа, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи след придобита ОКС „професионален бакалавър“ по специалност „Рехабилитатор“

5. Оптометрист, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи след придобита ОКС „професионален бакалавър“ по специалност „Медицински оптик“
6. Информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи след придобита ОКС „професионален бакалавър“ по специалност „Рентгенов лаборант“

3.3.3. Специалности след придобита ОКС „бакалавър“ по същата специалност

1. Здравен мениджмънт, ОКС „магистър“, ПН 7.4. Обществено здраве
2. Управление на здравните грижи, ОКС „магистър“, ПН 7.4. Обществено здраве
3. Клинична логопедия, ОКС „магистър“ след ОКС „бакалавър“ по логопедия, ПН 7.4. Обществено здраве

3.3.4. Специалности след придобита ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“

1. Здравен мениджмънт, ОКС „магистър“, ПН 7.4. Обществено здраве след придобита ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт
2. Здравен мениджмънт, ОКС „магистър“, ПН 7.4. Обществено здраве след придобита ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки
3. Здравен мениджмънт и медико-социални грижи, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи
4. Управление на здравните грижи, ОКС „магистър“, ПН 7.4. Обществено здраве след придобита ОКС „бакалавър“ по специалности „Медицинска сестра“ и „Акушерка“
5. Обществено здравеопазване, ОКС „магистър“, ПН 7.4. Обществено здраве
6. Обществено здравеопазване и здравен мениджмънт, ОКС „магистър“, ПН 7.4. Обществено здраве
7. Фармацевтичен мениджмънт, ОКС „магистър“, ПН 7.4. Обществено здраве
8. Фармацевтичен мениджмънт и грижи, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи
9. Опазване и контрол на общественото здраве, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи
10. Рехабилитация, морелечение, уелнес и спа, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи след придобита ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“ в областта на рехабилитацията и кинезитерапията
11. Информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи, ОКС „магистър“, ПН 7.5. Здравни грижи

4. СПЕЦИАЛНОСТИ ПО БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.4 ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ

4.1. Специалност „Здравен мениджмънт“

Специалността „Здравен мениджмънт“ има за **цел** да подготвя висококвалифицирани специалисти, които да участват в изследването и решаването на управленски и административни проблеми, чрез аналитични и организационни способности, подпомагайки вземането на управленските решения на средни и висши нива на управление в организации и институции, работещи в здравеопазването и свързаните с него сфери на дейност.

Обучението се осъществява по **бакалавърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Бакалавърът по здравен мениджмънт:

- притежава и самостоятелно интерпретира задълбочени и разширени теоретични и фактологични **знания**, в областта на икономика и фармакоикономика, управление на организации в здравеопазването, организационно поведение и лидерство, мениджмънт на ресурси и процеси в здравните организации, обществено здравеопазване, здравни системи и тяхната организация, статистика, социология, маркетинг и комуникации в здравеопазването, счетоводство на лечебните заведения, хигиена и епидемиология, медицинско право, информационни системи и бази данни в здравеопазването, управление на качеството, бизнес планиране в здравеопазването.
- владее познавателни и практически **умения** (методи и средства), в т.ч. логическо мислене и творчески подход за решаване на рутинни и нестандартни задачи, свързани със: събиране на информация, интерпретиране, критичен анализ и оценка на доказателства за вземане на решения на различни управленски равнища в здравните организации; комуникации с потребители, клиенти и партньори на здравните организации; работа в мултидисциплинарни екипи; взаимодействие с институции и регулаторни органи, здравноосигурителни фондове, застрахователни дружества, неправителствени организации и други заинтересовани страни в здравеопазването; администриране на процеси и ресурси в здравните организации; работа със специфична документация, информационни системи и дигитални приложения в здравеопазването.
- притежава професионални и ключови **компетентности** за осъществяване, самостоятелно и в екип, на специализирана дейност в реална професионална среда,

като: свободно интерпретиране на теоретични концепции, схващания и модели за управление на организациите и в частност на лечебните и здравните заведения, здравната икономика и общественото здравеопазване; организиране и провеждане на епидемиологични, социологически и маркетингови изследвания; разработване на ситуационни анализи, анализи на дейността, икономически анализи и оценки за нуждите на управлението на организации, работещи в сферата на здравеопазването и свързаните с него области на дейност; изследване на пазарни тенденции и разработване на прогнози за развитие на различни здравни пазари; анализ на здравните потребности на населението на здравната система и факторите, влияещи върху тях; разработване и изпълнение на различни програми в областта на общественото здраве и проекти, свързани с функционирането и развитието на здравната система; координиране на работата на различни структурни звена и екипи в здравни и социални организации и институции; самостоятелно разчитане и прилагане на нормативни документи и законови регулации в лечебни и здравни заведения; организиране на документооборота и работата със специфични информационни системи; разработване и администриране на планове и програми в организации, чиято дейност е свързана със здравеопазването.

Придобиването на ОКС „бакалавър“ по здравен мениджмънт предоставя възможност за реализация в различни структури на здравната, образователната, научно-изследователската и социалната сфери: държавни и общински институции в здравеопазването и социалната сфера; лечебни заведения; здравни заведения; организации, работещи в сферата на здравния туризъм; неправителствени организации в областта на здравеопазването и социалната сфера; научно-изследователски и учебни заведения; консултантски и експертни организации, работещи в областта на здравеопазването и социалната политика и др.

4.2. Специалност „Управление на здравните грижи“

Специалността „Управление на здравните грижи“ има за **цел** да подготвя висококвалифицирани професионалисти за успешна реализация като ръководители на здравни грижи в системата на здравеопазването и преподаватели, осигуряващи съвременно ниво на обучението по практика, в специалностите от професионално направление 7.5 „Здравни грижи“.

Обучението се осъществява по **бакалавърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Специалистът с професионална квалификация „Ръководител на здравни грижи и преподавател по практика“:

- притежава и самостоятелно интерпретира разширени и задълбочени теоретични и фактологични **знания**, в т.ч. свързани с най-новите постижения в областта на науките, основополагащи управлението на здравните грижи, като: управление на здравните грижи и основи на управление в здравеопазването; организация и ергономия на труда в здравните и лечебни заведения; педагогика, медицинска педагогика и методика на обучението по практика; психологията и поведението на личността, етични и деонтологични принципи; право и здравно законодателство; социално-медицински, епидемиологични и статистически знания необходими в управлението на здравните грижи и педагогическата дейност.
- владее познавателни и практически **умения** (методи и средства), в т.ч. логическо мислене и творчески подход за решаване на рутинни и нестандартни задачи, свързани с: използването на базови теоретични модели при организиране и прилагане на здравни грижи и при управлението на материални и човешки ресурси в здравните грижи; прилагането на управленски стилове и вземането на управленски решения; изготвянето на анализи; решаването на проблеми и осъществяването на контрол по изпълнение на специфични дейности; прилагането на етични и деонтологични норми; разработването и осъществяването на проекти за внедряване на нови подходи в здравните грижи; осъществяването на комуникация с пациенти и техните близки, както и на различни нива в организацията; разработването на съвременни педагогически проекти и прилагането на традиционни и модерни методи и средства в образователния процес; организирането и провеждането на различни форми за обучение на професионалистите по здравни грижи и прилагането на съвременни дидактически технологии
- притежава професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда, като: *Ръководител на здравни грижи*: планиране, организиране, осъществяване, контролиране и оценяване на здравни грижи, съобразно националната здравна политика и политиката на здравното заведение; осъществяване на адекватни комуникативни връзки с пациенти и техни близки, междусекторно сътрудничество в здравната организация, с различни външни организации във връзка с дейността си; анализиране и оценка на дейността на професионалистите по здравни грижи в лечебно-диагностичния процес. *Преподавател по практика*: самостоятелно планиране, организиране и ръководене на учебен процес в базовата специалност, чрез различните учебни форми; прилагане на съвременни подходи, методи форми и средства за обучение; формиране и развитие у студентите на личностни и професионални умения и компетенции; осъществяване на системен контрол върху знанията, уменията, навиците и клиничното поведение на студентите; разработване на програми и проекти - самостоятелно и в екип; спазване на етичните и

деонтологичните норми в педагогическата дейност и работа в сътрудничество и партньорство със студентите и другите преподаватели.

Придобитата професионална квалификация в двете взаимно допълващи се направления предоставя възможност за реализация като „Ръководител на здравните грижи“ в различни сектори на здравеопазната система, (профилактични, болнични и извънболнични лечебни заведения, социални заведения за деца и възрастни) и ръководител на екипи в първичната здравна помощ и други форми за профилактика, промоция на здравето, рехабилитация и палиативни грижи, а професионалната квалификация „Преподавател по практика“ - в медицински университети и медицински колежи.

4.3. Специалност „Логопедия“

Специалността „Логопедия“ има за **цел** да подготвя висококвалифицирани професионалисти за предоставяне на качествени услуги, подобряващи живота на хора с комуникативни и гълтателни нарушения.

Обучението се осъществява по **бакалавърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Специалистът с професионална квалификация „Логопед“:

- притежава и самостоятелно интерпретира задълбочени и разширени теоретични и фактологични **знания**, в т.ч. свързани с най-новите постижения в областта на науките, основополагащи логопедията, като: теория на логопедията, диагностика на лица с езиково говорни нарушения, терапия на езикови и говорни нарушения, комуникативни нарушения вследствие на слухова патология, дисфагични нарушения при деца и възрастни и психологически особености на лицата с езиково-говорна патология; знания за биологичните и физиологичните основи на езиковата и речева норма и патология; фундаментални знания за езика и психолингвистика; обучението и възпитанието на деца и възрастни с речева патология.
- владее познавателни и практически **умения** (методи и средства), в т.ч. логическо мислене и творчески подход за решаване на рутинни и нестандартни задачи, свързани с: определяне на потребностите от логопедична помощ за пациентите, семейството и населението; поставяне на диагноза и диференциална диагноза на комуникативните нарушения при деца и възрастни; прилагане на адекватни подходи за терапия и използване на разнообразни методи и средства в терапевтична работа с деца и възрастни с комуникативни нарушения; прилагане на терапевтични дейности

при деца и възрастни с артикулационни нарушения и при увреждания на лицево-челюстния апарат; терапевтична дейност при нарушения на речевата плавност; терапевтична дейност при неврологични нарушения като афазия/дисфазия, дизартрия и диспраксия; прилагане на подходящи терапевтични подходи при нарушения на гласа – дисфония и проблеми на гълтането – дисфагия; терапия на лица с различни нарушения на четенето и писането; съблюдаване правата и свободите на лицата според законодателството, Конвенцията за правата на детето и др.; самостоятелна професионална работа и за работа в екип в процеса на корекционна работа; ефективна и адекватна комуникация; прилагане на съвременни педагогически средства и методи за обучение; подготовка, изработване и ръководство на здравни проекти; прилагане в терапевтичната дейност на съвременни технически средства за обучение, в това число информационни и компютърни технологии; решаване на конфликтни ситуации в процеса на осъществяване на терапевтичния процес.

- притежава професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда, като: превенция, диагностика, корекция и научно изследване на посочените нарушения. планира и осъществява превенция на рисковите фактори за поява на комуникативни нарушения; извършва диагностика на вида и оценка на степента на нарушенията, самостоятелно и в сътрудничество с мултидисциплинарен екип от професионалисти; извършва говорна терапия и консултиране с цел подобряване на комуникативните и гълтателните функции и повишаване качеството на живот; оценява речевите и езиковите особености в детска възраст с цел определяне естеството на комуникативните нарушения; провежда логопедични изследвания и/или тестове чрез стандартизирани диагностични инструменти и оборудване; интерпретира резултатите от стандартизираните тестове и изследвания и определя подходящи форми на корекционна и терапевтична работа; извършва ранно оценяване на цялостното развитие на детето за установяване на потребности от обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие; планира и провежда адаптивни програми за деца и ученици с комуникативни нарушения при физически увреждания; извършва превенция на обучителни трудности чрез прилагане на програми за психомоторно, когнитивно и езиково развитие на децата и др., след запознаване на родителите със значението на превенцията и получаване на тяхното информирано съгласие; консултира родители на деца с комуникативни нарушения и при необходимост ги насочва към допълнителни медицински или образователни услуги; проследява и подкрепя напредъка в индивидуалното комуникативно развитие в детска възраст, консултира учителите и родителите за спецификата на работа с деца; извършва оценка на ефективността на предоставяните интервенции (грижи и услуги); координира и съгласува с лекуваните хора дейностите за превенция, диагностика, лечение, обучение и консултиране за постигане на

непрекъснат и интегриран процес; професионално и отговорно организира и управлява практика, екипи, програми, за осигуряване на добро качество и ефективност на предоставяните услуги; развива професията и професионалните стандарти чрез разработване и оценка на нови методи, техники и програми.

Придобитата професионална квалификация „Логопед“ с ОКС „бакалавър“ предоставя възможност за реализация в различни структури на здравната, образователната и социалната системи: различни видове лечебни заведения от извънболничната и болничната помощ; специални и масови училища и детски градини; домове за деца от всички възрасти; центрове за рехабилитация на слуха и говора; дневни центрове за деца и възрастни; специализирани логопедични кабинети - държавни и частни; служби и институции за оценка и подпомагане на хора с комуникативни нарушения; комисии за комплексно педагогическо оценяване и подбор за специализирано или интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности; регионални управления по образование; общински комисии и отдели за закрила на детето; общински отдел „образование“; правителствени и неправителствени организации и сдружения на лица с отклонения в семейства.

4.4. Специалност „Кинезитерапия“

Специалността „Кинезитерапия“ има за **цел** да подготвя висококвалифицирани специалисти, които извършват функционално-диагностична, профилактична, лечебна и рехабилитационна дейност с методите на двигателната активност във всички възрастови групи.

Обучението се осъществява по **бакалавърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Здравният специалист с професионална квалификация „Кинезитерапевт“:

- притежава и самостоятелно интерпретира задълбочени и разширени теоретични и фактологични **знания**, в т.ч. свързани с най-новите постижения в областта на основополагащите кинезитерапевтичната практика науки, необходими за познаването основни патологични процеси, етиология, патогенеза, клинична картина на заболявания и лечение с оглед прилагането на кинезитерапевтичните методи и средства като част от комплексното лечение: анатомия, биомеханика и биофизика, физиология, биохимия, патоанатомия и патофизиология; ортопедия и травматология с ортотика и протезиране, вътрешни болести, нервни болести, педиатрия; долекарска помощ; ерготерапия; адаптирана физическа активност;

физическо възпитание и спорт; етика и деонтология; социална рехабилитация; психология; хигиена и екология; социално и здравно законодателство.

- владее познавателни и практически **умения** (методи и средства), в т.ч. логическо мислене и творчески подход за решаване на рутинни и нестандартни задачи, свързани с: анализиране, планиране и ръководене на кинезитерапевтичния процес; ефективна комуникация с пациенти при решаване на здравни проблеми; работа в екип; осъществяване на изотонични, изометрични, изокинетични физически упражнения; провеждане на аналитична, групова, дихателна, подводна лечебна гимнастика; реализиране на позиционно и теренно лечение, пули-, суспензионна терапия и механотерапия, игротерапия; прилагане на мануални мобилизационни техники на периферни стави (мекотъканни, мобилизации и тракции), релаксирани и улесняващи техники (постизометрична релаксация на периферни стави и проприоцептивно нервно-мускулно улесняване (Кабат)); провеждане на класически масаж; прилагане на електротерапия под лекарски контрол; документиране на изследвания и процедури.
- притежава професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда, като: самостоятелно анализиране, планиране и ръководене на кинезитерапевтичен процес; управление на лечебен процес при лица със стабилни състояния с трайни увреждания на опорно-двигателния апарат, напр. след ампутации или увреждане на гръбначно-мозъчен ствол и др.; терапевтично управление и лечение на пациенти, възстановяващи се от различни травми и заболявания; консултиране на пациенти за водене на здравословен начин на живот по отношение на двигателната им активност; организиране и оптимизиране на работни процеси, в т.ч. и в екипна форма; промотиране на здравето и профилактика на отклоненията във физическото развитие и деформитетите на опорно-двигателния апарат; профилактика на рецидивирани травми и заболявания, свързани със спортна дейност.

Придобитата професионална квалификация „Кинезитерапевт“ с ОКС „бакалавър“ предоставя възможност за реализация в различни структури за осъществяване на функционално-диагностична, профилактична, терапевтична, рекреативна и рехабилитационна дейност, като: хирургични и терапевтични клиники; диагностично-консултативни центрове; балнеолечебни и рехабилитационни центрове; самостоятелни практики; доболнична медицинска практика; специализирани институции за предоставяне на социални услуги; учебни и спортни структури и центрове.

4.5. Специалност „Медицинска сестра“

Специалността „Медицинска сестра“ има за **цел** да подготви висококвалифицирани професионалисти за успешна реализация в професионално направление здравни грижи, посрещайки предизвикателствата на съвременните достижения на медицинската практика. Обучението се осъществява по **бакалавърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Медицинският специалист с професионална квалификация „Медицинска сестра“:

- притежава и самостоятелно интерпретира разширени и задълбочени теоретични и фактологични **знания**, в т.ч. свързани с най-новите постижения в областта на науките, основополагащи здравните грижи, като: философия на сестринските грижи, теоретични и практически основи на общите и специалните сестрински грижи, анатомия, физиология, клинична патология, патофизиология, вътрешни болести, хирургия, педиатрия, анестезиология и интензивно лечение, фармакология, медицинска генетика, хигиена и екология, медицинска и детска психология, медицинска етика и деонтология, педагогика, социално законодателство, медицинско осигуряване, информатика, латински език и др.
- владее познавателни и практически **умения** (методи и средства), в т.ч. логическо мислене и творчески подход за решаване на рутинни и нестандартни задачи, свързани с: профилактиката, здравната промоция, поддържането, лечението и възстановяването, подкрепата и терминалните грижи за различни възрастови групи, диагностицирането, лечението, рехабилитацията и долекарската помощ и др.
- притежава професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна специализирана дейност (и/или дейност в екип), както и дейности по назначение от лекар, в реална професионална среда: прилагане на основните научни и методологически аспекти на фундаменталното медицинско познание, както и познанията относно сестринските грижи и промоцията на здравето (индивидуално и обществено); организацията на здравеопазването; общата характеристика на бедствените ситуации, радиационните и аварийните увреждания и основните хигиенни изисквания, свързани с труда, битата и храненето на човека и влиянието на околната среда върху него; самостоятелно планиране, организиране и полагане на здравни грижи, при лечение на пациенти; прилагане принципите на организация и управление на работата на медицинската сестра, в различните сектори на

здравеопазната система и принципите на философията и етиката на професията; прилагане изискванията за оказване на спешна медицинска помощ, палиативни грижи и методите за тяхното прилагане; прилагане на общите технологични и методологически изисквания за работа със съвременни информационни системи и медицинска апаратура; прилагане на основните хигиенни изисквания, свързани с труда, битата и храненето на човека; организиране на обучителни курсове, консултиране, даване на съвети и указания, както и подкрепа на лица, нуждаещи се от здравни грижи при използване на съвременни комуникативни техники; разработване на проекти и изследвания в областта на здравните грижи; адекватно определяне на необходимите здравни грижи и самостоятелно предприемане на незабавни животоспасяващи мерки, в т.ч. в случай на криза и бедствие; осъществяване на ефективна професионална комуникация; опазване, поддържане, възстановяване и подобряване здравето на хората и независимостта на физическите и психическите им функции, чрез прилагане на холистичен подход; предоставяне и събиране на здравна информация (за пациенти, техни близки, други специалисти), в т.ч. класифициране на информация, попълване на документация, изготвяне на доклади и др., при спазване на нормативната уредба, гарантираща защита на лични данни; прилагане на съвременни подходи (в т.ч. холистичен) при осъществяване на общите и специалните сестрински грижи в лечебно-диагностичния процес: подходяща терапия, манипулации, подготовка за изследвания, работа с лекарствени вещества по групи и работа с основна медицинска апаратура; предоставяне на патронажни грижи; осъществяване на превантивна и психо-социална рехабилитация, профилактична дейност, насочена към социално значими заболявания; осъществяване на пълноценна комуникация с пациенти, техните близки, други здравни специалисти, при свободното ползване и на съвременни технологични средства; спазване на нормативните изисквания и използване на съвременни и модерни технологични средства за комуникация; прилагане на основните принципи и норми на социалното и здравното законодателство и професионалната етика, регламентиращи упражняването на професията; осъществяване на самостоятелни изследвания или в рамките на екип, в областта на сестринските грижи; участие в обучението на различни социални групи в областта на хигиената, индивидуалното и общественото здраве, профилактиката и здравното възпитание; извършване на дейности по лекарско назначение.

Придобитата професионална квалификация “Медицинска сестра” предоставя възможност за реализация в различни сектори на здравеопазната система: лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ, центрове за спешна медицинска помощ, хосписи, детски ясли, детски градини, училища, центрове за трансфузионна хематология, психично здраве, кожно-венерически заболявания, за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, комплексен онкологичен център, диализен център, дом за медико-

социални грижи, тъканна банка, регионални и национални центрове по обществено здраве, ТЕЛК и НЕЛК, НЗОК, Общински съвет (Дирекция “Социални дейности и здравеопазване”).

4.6. Специалност „Акушерка“

Специалността „Акушерка“ има за цел да подготвя висококвалифицирани професионалисти за успешна реализация в професионално направление „Здравни грижи“, посрещайки предизвикателствата на съвременните достижения на медицинската практика, чрез овладяването на общотеоретичните и практическите основи на акушерската професия, както и на специфични знания, умения и компетенции, качества и морални ценности.

Обучението се осъществява по бакалавърска програма и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешната професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Медицинският специалист с професионална квалификация „Акушерка“:

- притежава и самостоятелно интерпретира задълбочени и разширени теоретични и фактологични **знания**, в т.ч. свързани с най-новите постижения в областта на здравните грижи и в частност на акушерството и гинекологията, като: общи и специални акушерски и сестрински грижи; неонатология, анатомия, физиология, обща и клинична патология, микробиология, паразитология и вирусология, клинична лаборатория и биохимия, медицинска генетика и апаратура и др.
- владее познавателни и практически **умения** (методи и средства), в т.ч. логическо мислене и творчески подход за решаване на рутинни и нестандартни задачи, свързани с: прилагането на добрата акушерска практика и ефективната организация на работата на акушерката, в различни сектори на здравеопазватата система; оказването на здравни грижи по време на бременност, раждане и послеродов период; грижите за новороденото в ранния неонатален период и грижите за гинекологично и онкологично болни жени; профилактиката на заболяванията; укрепването и възстановяването на женското сексуално и репродуктивно здраве; превенцията на полово-предаваните заболявания и насилието; оказването на долекарска помощ при спешни състояния и др.
- притежава професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност, както и дейности по назначение на лекар, в реална професионална среда: адекватно прилагане на основните научни и методологични аспекти на фундаменталното медицинско познание в реална професионална среда, както и познанията относно промоцията на здравето (индивидуално и обществено) и факторите, влияещи върху него; организацията на здравеопазването; предоставянето на патронажни грижи; общата характеристика на

бедствените ситуации, радиационни и аварийни увреждания и основните хигиенни изисквания, свързани с труда, бита и храненето на човека и влиянието на околната среда върху него; предоставяне и събиране на здравна информация (за пациенти, техни близки, други специалисти), в т.ч. консултиране, класифициране на информация, попълване на документация, изготвяне на доклади и др., при спазване на нормативната уредба, гарантираща защита на лични данни; прилагане на съвременни подходи (в т.ч. холистичен) при осъществяване на общите и специалните акушерски и сестрински грижи в лечебно-диагностичен процес: подходяща терапия, манипулации, подготовка за изследвания, работа с лекарствени вещества по групи и работа с основна медицинска апаратура; осъществяване на превантивна и психо-социална рехабилитация, профилактична дейност, насочена към социално значими заболявания и оказване на палиативни грижи и спешна медицинска помощ; адекватно включване в екипна работа с други специалисти и работа със съвременни информационни системи; осъществяване на пълноценна комуникация с пациенти, техните близки, други здравни специалисти, при свободното ползване и на съвременни технологични средства; спазване на нормативните изисквания и използване на съвременни и модерни технологични средства за комуникация; прилагане на основните принципи и норми на социалното и здравното законодателство и професионалната етика, регламентиращи упражняването на професията; осъществяване на самостоятелни изследвания или в рамките на екип, в областта на акушерските грижи; участие в обучението на различни социални групи в областта на хигиената, индивидуалното и общественото здраве, профилактиката и здравното възпитание; извършване на дейности по лекарско назначение.

Придобитата професионална квалификация “Акушерка” предоставя възможност за реализация в различни сектори на здравеопазната система: лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ, центрове за спешна медицинска помощ, хосписи, както и за самостоятелна практика по организиране и ръководене на здравни структури и проекти за промоция на здравето, здравна профилактика, здравно възпитание на бременни, родилки и техните семейства – училища за родители, училища за кърмене и др.

4.7. Специалност „Биомедицинска техника и технологии“

Специалността „Биомедицинска техника и технологии“ има за цел да подготвя висококвалифицирани специалисти за практическа и изследователска работа в областта на биомедицинската техника и технологии.

Обучението се осъществява по бакалавърска програма и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешната професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Специалистът с професионална квалификация „Инженер по биомедицинска техника и технологии“:

- притежава и самостоятелно интерпретира задълбочени и разширени теоретични и фактологични **знания**, в т.ч. свързани с най-новите постижения в областта на науките: *основополагащи* биомедицинската техника и технологии, като математика, електротехника и електроника, електроизмервателна техника и метрология, биомедицинска физика, химия, биология, анатомия и физиология; даващи *специални инженерни* знания като медицинска електроника, медицинска апаратура и високоволтова техника; електрозахранване и техническа безопасност, програмиране и създаване на софтуерни продукти, обработка и използване на медицински данни; както и в *областта на организацията* на здравната система и основите на обществено здравеопазване.
- владее познавателни и практически **умения** (методи и средства), в т.ч. логическо мислене и творчески подход за решаване на рутинни и нестандартни задачи, свързани с: използването на софтуерни технологии в медицинската практика; управлението на медицинска апаратура; компютърната обработка и класификацията на медицински данни; създаването на софтуерни приложения; конструирането и диагностиката на електронна апаратура; компютърната обработка на медицински сигнали и изображения; работата с апаратура за образна диагностика; оценката на надеждността на медицинска апаратура; използването на изкуствен интелект за обработка на медицински сигнали и изображения.
- притежава професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда в здравеопазването по отношение на: проектирането, конструирането, контрола и техническото обслужване на биомедицинска техника; разработването на програмни продукти и използването на компютърни технологии; представянето на информация и консултации относно биомедицинска техника.

Придобитата професионална квалификация „Инженер по биомедицинска техника и технологии“ предоставя възможност за реализация в различни лечебни заведения, фирми за производство, поддръжка и търговия на медицинска техника, контролно-аналитични лаборатории, научно-изследователски организации.

5. СПЕЦИАЛНОСТИ ПО МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.4 ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ

5.1. Специалност „Здравен мениджмънт“

5.1.1. Специалност „Здравен мениджмънт“ след ОКС „Бакалавър“ по същата специалност

5.1.2. Специалност „Здравен мениджмънт“ след ОКС “Бакалавър“ в област „Здравеопазване и спорт“

5.1.3. Специалност „Здравен мениджмънт“ след ОКС “Бакалавър“ в област „Социални, стопански и правни науки“

Специалността „Здравен мениджмънт“ в професионално направление 7.4 „Обществено здраве“ има за **цел** да подготвя висококвалифицирани управленски кадри за сферата на здравеопазването и свързаните с нея сфери на дейност.

Обучението в ОКС „магистър“ по здравен мениджмънт е предназначено за професионалисти с ОКС „бакалавър“ по здравен мениджмънт, ОКС „бакалавър“ или „магистър“ от област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт и с ОКС „бакалавър“ или „магистър“ от област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки или друга област на висшето образование.

Обучението предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България и цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по здравен мениджмънт притежава:

- широк спектър от фундаментални и специализирани теоретични и практически **знания**, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като финансиране на здравеопазването, макроикономика, икономика на лечебните заведения, стратегическо управление, предприемачество в здравния и социалния сектор, управление на проекти и програми, организация на здравни и лечебни

заведения, здравна и лекарствена политика, приложна епидемиология, промоция на здравето, управление на промяната и риска.

- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности от областта на здравния мениджмънт, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област, във връзка с други изучавани области; изготвя аргументирани анализи и прогнози; идентифицира, анализира и открива решения на разнообразни проблемни ситуации; притежава умения за планиране на дейността на дадена организация, формиране и развитие на екипи; идентифицира възможности за развитие на организацията, внедряване на иновации или стартиране на нов бизнес; проявява способност за генериране на нови знания и процедурни умения, свързани с провеждането на научни изследвания, водене на преговори, реализиране на ефективна комуникация при решаване на управленски и социални проблеми в здравеопазването;
- професионални и ключови компетентности за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда, като: планиране, организиране, ръководство и контрол в различни функционални области (качество, човешки ресурси, финансови и материални ресурси), както и на организации и институции в сферата на здравеопазването; ръководство на екипи, разпределение на задачи и ресурси; координация на различни структурни звена, работни групи и процеси в организацията; управление на здравни проекти и програми; разработване на ситуационни анализи и оценки, на организационни стратегии и програми за развитие; провеждане на епидемиологични проучвания, здравни и социално-икономически анализи на регионално и национално равнище; разработване на здравно-политически анализи; разработване на планове и програми на национално, регионално и организационно равнище и оценка на тяхната ефективност; провеждане на научни изследвания, свързани с проблеми в областта на здравния мениджмънт, здравната политика, общественото здравеопазване и др.

Придобилият образователно-квалификационна степен „магистър“ по здравен мениджмънт има възможност за реализация в различни сфери и структури, като: лечебни заведения; здравни заведения, домове и центрове за медико-социални грижи; държавни и общински институции и неправителствени организации в здравеопазването и социалната сфера; центрове за рехабилитация и балнеолечение; националната здравноосигурителна каса и нейните регионални поделения; застрахователни компании; научно-изследователски институти; консултантски и експертни организации, работещи в областта на здравеопазването и социалната сфера; организации, чиято дейност е свързана с лечебни и здравни заведения – доставчици и други контрагенти; национални центрове.

5.2. Специалност „Фармацевтичен мениджмънт“

Специалността „Фармацевтичен мениджмънт“ има за **цел** да подготви висококвалифицирани професионалисти с мултидисциплинарна подготовка, необходима за практическа и изследователска работа на различните нива на управление във фармацевтичните организации и институции, свързани с фармацевтичния сектор.

Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по фармацевтичен мениджмънт притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, преобладаващата част от които са специализирани в областта на фармацевтичния мениджмънт и надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: икономика на фармацевтичния сектор и фармакоикономика, финансов мениджмънт, ценообразуване и управление на разходите, правно регулиране на фармацевтичния сектор, етика във фармацевтичния бизнес, лекарствени продукти и лекарствена политика, пазарен достъп на лекарства, лидерство, стратегическо управление, международен мениджмънт, управление на процеси и ресурси във фармацевтичните организации, управление на продажбите, дистрибуционна политика, промоция и реклама на лекарствени продукти, информационни системи в здравеопазването и фармацевцията.
- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на фармацевтичния мениджмънт, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи новаторски подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област, във връзка с други изучавани области; умения за идентифициране, обработване и анализиране на данни за развитието на фармацевтичните пазари, състоянието и развитието на фармацевтичната организация и факторите, които оказват влияние върху тях и за прогнозиране на бъдещите тенденции, ; оценяване на ресурсите, процесите и резултатите на фармацевтичната организация; оценка на здравните технологии; анализ и оценка на влиянието на различни политики върху разходите и достъпа до лекарства, както и върху системата за лекарствоснабдяване като цяло; разбиране и интерпретиране на финансово-счетоводна информация и регулаторни изисквания; работа в интердисциплинарни екипи; умения за комуникация с клиенти и партньори на организацията и представяне на продукти; взаимодействие с различни институции, регулаторни органи, неправителствени и бизнес организации и други заинтересовани страни; дигитални умения за използването на информационни системи, бази с данни и специфични приложения, свързани с фармацевтичния

сектор; извършване на критичен анализ на научни публикации и налични доказателства, както и да разработване на постановка, инструментариум и организация на различни по дизайн количествени и качествени проучвания.

- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда: управление на различни функционални области (човешки ресурси, качество, развитие на продукта, клинични проучвания, дистрибуция, маркетинг), екипи, , стратегически бизнес единици и организации; разработване на анализи, оценки и прогнози за развитието на фармацевтичната индустрия, употребата на лекарства, разходите за лекарства и достъпа до лекарства на международно, национално и локално равнище; разработване на здравно-политически анализи и оценки за влиянието на здравната и лекарствена политика върху лекарствоснабдяването и развитието на сектора; разработване и осъществяване на планове, проекти и програми на организационно и секторно равнище; планиране и осъществяване на пазарни проучвания, организиране на епидемиологични (включително и клинични) проучвания; проектиране и участие във внедряването на различни системи за управление във фармацевтичните организации (на качеството, на човешките ресурси, на продажбите, дистрибуционни системи и др.); провеждане на научни изследвания, свързани с проблеми в развитието на фармацевтичния сектор, лекарствената политика, управлението на фармацевтичните организации и др.

Магистърът по фармацевтичен мениджмънт има възможност да се реализира на различни нива в административни и управленски органи и звена на международни, национални и локални фармацевтични фирми и представителства и на международни, национални и локални козметични фирми и представителства; управленски и административни органи и звена на аптеки и търговци на едро с лекарствени продукти, медицински изделия и консумативи; органи на държавната администрация, формиращи и провеждащи националната лекарствена политика и регулиращи фармацевтичния сектор; международни, национални и регионални научно-изследователски и учебни заведения; консултантски и експертни организации, работещи в областта на здравеопазването и фармацевтичния сектор; организации, чиято дейност е свързана непосредствено с фармацевтичния сектор – фирми за клинични проучвания, доставчици и др.

5.3. Специалност „Обществено здравеопазване“

Специалността „Обществено здравеопазване“ има за **цел** да подготви висококвалифицирани професионалисти за практическа и изследователска работа,

насочена към осигуряване и подобряване на здравето на обществото и на отделни обществени групи със специфични потребности.

Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по обществено здравеопазване притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на общественото здраве и здравеопазване, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: съвременни концепции за общественото здраве и здравеопазване; детерминанти на здравето на населението и отделните негови групи; здравни проблеми и интервенции за групите в неравностойно положение; методи за измерване и оценка на здравето – епидемиологични, статистически и социологически методи; теории и принципи на здравната промоция; социални и поведенчески фактори, свързани със здравето; здравни интервенции и здравно обучение; влияние на факторите на околната среда и трудова медицина върху общественото здраве и възможностите за профилактика на уврежданията; здравна политика и анализи; здравни стратегии; здравеопазни системи; глобални аспекти на общественото здраве и международно здравно сътрудничество.
- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на общественото здраве и здравеопазване, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област и във връзка с други изучавани области; прилагане на епидемиологични, статистически и социологически методи в общественото здравеопазване; оценка на здравния статус и здравните потребности на населението и неговите групи; оценка на ефективността на здравните интервенции и контрола на инфекциозни и неинфекциозни заболявания; формулиране на приоритети за подобряване на общественото здраве.
- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда: мониториране и оценка на здравето на населението; дефиниране и самостоятелно интерпретиране на основни обществено-здравни проблеми; разработване и управление на интервенционни и превантивни стратегии и програми; разработване и оценяване на здравно-политически решения на национално, регионално и локално ниво; осъществяване на самостоятелна и/или в екип научно-изследователска работа по проблемите на общественото здраве; планиране и провеждане на епидемиологични

проучвания за оценка на разпространението на причините на заболяванията и оценка на здравния риск; оценяване и управление на рисковете на околната и трудовата среда; разработване и управление на програми за здравно обучение и промоция на здравето и на локални, национални и международни проекти в областта на общественото здравеопазване.

Придобилият образователно-квалификационна степен „магистър“ по обществено здравеопазване има възможност да се реализира на различни нива в здравната система в областта на общественото здравеопазване, образованието, производството, търговията консултирането, неправителствения сектори др., като: министерства на: здравеопазването, околната среда и водите, труда и социалната политика; образованието и науката; регионални подразделения: регионални здравни инспекции и инспекции по опазване на околната среда и водите; национални центрове и техните местни структури: национален център по обществено здраве и анализи; по заразни и паразитни болести; за рехабилитация и социална интеграция; национална здравно-осигурителна каса и регионалните ѝ звена; органи на местно и областно равнище: дирекции по здравеопазване, социални дейности; образование; младежки дейности и спорт; здравни и социални заведения, служби по трудова медицина; публични и частни лечебни заведения и здравни мрежи (от извънболничната и болничната помощ); академични структури, провеждащи обучение и изследвания, свързани с общественото здраве; програми и проекти в областта на общественото здравеопазване; неправителствени и съсловни организации, работещи по здравни и социални проблеми; стопански организации за производство и търговия на лекарствени средства, медицинска техника и технологии; консултантски центрове и фирми в областта на здравеопазването и социалната политика.

5.4. Специалност „Обществено здравеопазване и здравен мениджмънт“

Специалността „Обществено здравеопазване и здравен мениджмънт“ има за **цел** да подготви висококвалифицирани професионалисти за практическа и изследователска работа, насочена към ефективно управление на организациите и процесите в областта на общественото здравеопазване.

Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по обществено здравеопазване и здравен мениджмънт притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на общественото здравеопазване, здравната политика и

здравния мениджмънт, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: съвременни теоретични модели и концепции за обществено здраве, обществено здравеопазване, здравни системи и политики; детерминанти на здравето на населението и отделните обществени групи; здравни проблеми и интервенции за групите в неравностойно положение; методи за измерване и оценка на здравето – епидемиологични, статистически и социологични методи; теории и принципи на здравната промоция, социални и поведенчески фактори, свързани със здравето; здравно възпитание, профилактика и промоция на здравето; опазване на околната среда и трудова медицина; глобални аспекти на здравето и международно здравно сътрудничество; управление, икономика, организация на здравни заведения и институции от системата на общественото здравеопазване; съвременни информационни системи и технологии в общественото здравеопазване.

- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на общественото здравеопазване и здравния мениджмънт, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област и във връзка с други изучавани области; прилагане на епидемиологични, статистически и социологически методи в общественото здравеопазване и здравния мениджмънт; изготвяне на оценка на здравния статус и здравните потребности на населението и неговите групи; провеждане на епидемиологични проучвания за разпространението и причините на заболяванията и оценка на здравния риск; оценяване и управление на рисковете на околната и трудовата среда; формулиране на цели и избор на приоритети; анализи и оценки на ефективността на здравни интервенции със значение за общественото здраве и на функционирането на организациите в системата на общественото здравеопазване.
- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда: мониториране и оценяване на здравето на населението; идентифициране и дефиниране на основни обществено-здравни проблеми и избор на подходи за тяхното решаване; определяне на здравните потребности на населението като цяло и на специфични групи от него; разработване на интервенционни и превантивни стратегии и програми в общественото здравеопазване; формулиране, разработване, внедряване и оценка на здравно-политически решения на национално, регионално и локално ниво; разработване на програми за здравно обучение и промоция на здравето; разработване и управление на локални, национални и международни проекти в областта на общественото здраве и здравеопазване; разработване на здравни стратегии, интервенции и инвестиционни програми; планиране и организиране на изследвания в областта на общественото здравеопазване; планиране, организиране и

оценка на дейността на организации и институции в системата на общественото здравеопазване и управление на човешките и финансовите им ресурси.

Придобилият образователно-квалификационна степен „магистър“ по обществено здравеопазване и здравен мениджмънт има възможност да се реализира на различни нива в системата на общественото здравеопазване, както и в други сфери на дейност имащи отношение към и/или ефект върху общественото здраве: министерства на: здравеопазването, околната среда и водите; труда и социалната политика, образованието и науката; регионални подразделения: регионални здравни инспекции и инспекции по опазване на околната среда и водите; национални центрове и техните местни структури: национален център по обществено здраве и анализи; по заразни и паразитни болести; за рехабилитация и социална интеграция; национална здравно-осигурителна каса и регионалните ѝ звена; органи на местно и областно равнище: дирекции по здравеопазване, социални дейности; образование; младежки дейности и спорт; здравни и социални заведения, служби по трудова медицина; публични и частни лечебни заведения и здравни мрежи (от извънболничната и болничната помощ); академични структури, провеждащи обучение и изследвания, свързани с общественото здраве; програми и проекти в областта на общественото здравеопазване; неправителствени и съсловни организации, работещи по здравни и социални проблеми; стопански организации за производство и търговия на лекарствени средства, медицинска техника и технологии; консултантски центрове и фирми в областта на здравеопазването.

5.5. Специалност „Управление на здравните грижи“

5.5.1. Специалност „Управление на здравните грижи“ след ОКС „Бакалавър“ по същата специалност

5.5.2. Специалност „Управление на здравните грижи“ след ОКС „Бакалавър“ по специалности „Медицинска сестра“ и „Акушерка“

Специалността „Управление на здравните грижи“ има за цел да подготвя висококвалифицирани професионалисти в областта на управлението на здравните грижи и преподаватели, осигуряващи обучението по практика в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“.

Обучението се осъществява по магистърска програма и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по управление на здравните грижи притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на управлението на здравните грижи, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: знания за ролята си, като водещи професионалисти в областта на управлението на здравните грижи, свързани с управление на здравните грижи и основите на управление в здравеопазването, разширени знания свързани с икономическите аспекти на предоставянето и разпределението на здравни услуги; социални, психологически и етични аспекти при организирането и управлението на здравните грижи. Магистърът по управление на здравните грижи допълва професионалните си знания в областта на управление на времето и управление на здравни проекти; организационна култура и поведение в здравната организация; икономика на здравеопазването; право и здравно законодателство; управленски и комуникативни техники и умения; наставничество; разширяват професионалните си знания в областта на научно-изследователската работа. Педагогическите и методическите им знания се допълват и с андрагогически умения и компетентности.
- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на управлението на здравните грижи и преподаването, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област, във връзка с други изучавани области; за ръководство, планиране, организиране и контролиране на здравните грижи; управление на човешки и материални ресурси; прилагане на адекватни управленски стилове и вземане на управленски решения в сферата на правомощията си; работи в екип с други професионалисти и осъществява на междусекторна комуникации; разработване и осъществяване на програми за обучение на персонала, пациентите и техните; ръководи научно-изследователска дейност; изработва и ръководи образователни и здравни проекти; прилага на съвременни подходи, методи, средства и технологии на обучение.
- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда: *Ръководител на здравни грижи*: планиране, организиране и ръководене на цялостен процеса на здравните грижи, както и идентификация на потребностите в съответното звено; прилагане на организационни и информационни технологии в ежедневната работа и разработване на адекватна документация за осъществяване на контрол и оценка на здравните грижи; организиране и контролиране на хранителния и хигиенен режим; ръководство на медицински специалисти и друг персонал в процеса на осъществяване на здравните грижи, в т.ч. подбор, подготовка и квалификация на персонала;; разработване на длъжностна характеристика; решаване на конфликти в процеса на осъществяване на здравните грижи; осъществяване на комуникации с

пациенти и техни близки и между различни медицински специалисти, с оглед екипност в работата; изготвяне и реализиране на програми за обучение на пациенти и близките им; осъществяване на професионални връзки с ръководството на медицинските университети и колежи; предложения за закупуване на медицинско оборудване, консумативи и др. в зависимост от правомощията; анализиране на медицински и икономически показатели за дейността на професионалистите по здравни грижи в ръководеното звено и изготвяне на мотивирани предложения до съответните управленски нива; прилагане на съвременни методи за контрол на дейността на медицинските специалисти и санитарни, в т.ч. и върху съхраняването и ползването на медикаменти и консумативи, медицински инвентар, хигиенно състояние на здравното заведение. *Преподавател по практика:* планиране, организиране и управление на цялостен процес на практическо обучение; прилагане на съвременни подходи, методи, форми и средства на преподаване; осъществяване на системен контрол върху знанията, уменията, навиците и осъществяване на ефективно педагогическо взаимодействие и сътрудничество на всички равнища; работа в екип - спазване на етичните и деонтологичните норми в педагогическата дейност; контролиране на спазването на учебната дисциплина и етичните принципи и оценяване на теоретичната практическата подготовка на студентите. *Наставник:* разработване на стратегии по наставничеството в здравната структура, в която работи и в обучението на студенти - бакалаври и магистри по специалността "Управление на здравни грижи", както и на студенти по всички останали специалности от направление „Здравни грижи;” предаване на личен професионален опит на новоназначени колеги и оценява постиженията им областта на здравните грижи.

Придобилият образователно-квалификационна степен „магистър“ по управление на здравните грижи има възможност да се реализира в областта на здравните грижи, образователната и социалната дейност, като: **ръководител на здравни грижи** в болнични и извънболнични лечебни заведения, в социални заведения за деца и възрастни; ръководител на (сестрински, акушерски и по други здравни специалности) екип в първичната здравна помощ, профилактиката, промоцията на здравето, рехабилитацията и палиативните грижи и др.; консултант по специфични проблеми на здравните грижи към правителствени и ръководител на самостоятелна практика, съобразно действащото законодателство в страната; експерт по здравни грижи в национални и международни организации; **преподавател по практика** в медицински университети и колежи, съобразно основната медицинска професия; **асистент** (след конкурс) за университетските специалности „Медицинска сестра“ и „Акушерка“ с ОКС „бакалавър.“

5.6. Специалност „Клинична логопедия“

Специалността „Клинична логопедия“ има за **цел** да подготви висококвалифицирани професионалисти в областта на клиничната логопедия за диагностициране на клиничните прояви на езиково-говорните разстройства и осъществяване на логопедична терапия при деца и възрастни с комуникативни нарушения.

Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по клинична логопедия притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на клиничната логопедия и които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: специфични етиологични, анатомични, физиологични, акустични, психологични характеристики на придобитите нарушения на речта, езика и гълтането, както и такива, възникващи в процеса на онтогенезиса; когнитивни и социални аспекти на комуникацията, допълнителни/алтернативни средства за комуникация; основни и иновативни методи за диагностика и терапия в клиничната логопедична практика; организиране и изпълнение на професионалните дейности в образователната, социалната и клиничната сфери; методи, прилагани при подобряване на устната и писмената комуникация на родния език в различните области на логопедията; логопедична терапия при невродегенеративни заболявания; медицинска и логопедична терапия при лица с дисфагия; логопедична терапия при нарушения от аутистичния спектър; невропсихологична диагностика на езика и речта; методи за изследване и анализ на речева и езикова патология; клинична и фамилна комуникация и адаптация на пациенти с езиково-говорни нарушения; социолингвистични аспекти на вербалната комуникация.
- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на клиничната логопедия, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход при проектиране, изпълнение и оценка на мероприятията за профилактика на комуникативните и езикови нарушения в основни области на логопедичната интервенция; проектиране на процесите за оценка и диагностика в мултидисциплинарен екип; синтезиране и интерпретиране на данни получени от различни инструментални технологии; определяне границите на професионалната си компетентност при необходимост от интердисциплинарно лечение; прилагане на инструментариум и логопедични техники за терапия при

възникнали езикови и комуникативни нарушения; аргументиране на избраната терапевтична програма; консултиране на семейства и социалната среда на потребителите, за насърчаване на участието и сътрудничеството им в терапевтичния процес; консултиране, подготовка и прилагане на политики за предоставяне на логопедична помощ по въпроси свързани с нарушенията на речта и комуникацията; обобщаване на информация, планиране, организация и провеждане на научно изследване.

- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда в областта на превенцията, диагностиката, терапията и научното изследване на езиковата и речева патология: прилага специфични методи на логопедична терапия при езиково-говорни нарушения при деца и възрастни; извършва консултативна и терапевтична дейност при различни речеви нарушения самостоятелно и в сътрудничество с мултидисциплинарен екип; планира, изпълнява и оценява програми за превенция на разстройства в комуникацията и езика, насочени към пациенти и специалисти; консултира семейства и подпомага социалната адаптация на пациенти с езикови и говорни нарушения, привличайки ги за партньор в логопедичната терапия; изработва план за терапевтична дейност след оценка и диагностика на комуникативни и езикови нарушения; планира и прилага терапевтични програми в съответствие с динамиката на корекционния процес и индивидуалните особености на лица с езикови и говорни нарушения; планира и провежда адаптивни програми за терапия на езикова и речева патология при лица с физически увреждания; разработва и прилага терапевтични програми, самостоятелно или в екип, при дисфагии от различен характер и разстройства на фонацията; извършва експертна дейност в образователната и съдебната система; консултира, подготвя, прилага и оценява политики за грижите и образованието на лицата с езикова и речева патология; професионално и отговорно организира и управлява практика, екипи, програми, за осигуряване на добро качество и ефективност на предоставяните услуги; развива професията и професионалните стандарти чрез разработване и оценка на нови методи, техники и програми; прилага нови технологии в научно-изследователската работа в клиничната логопедична терапия на езиковата и речевата патология; прилага в логопедичната практика специализирана научна информация от различни области на познанието; провежда научни изследвания в клинична среда, самостоятелно и в мултидисциплинарен екип.

Придобилият образователно-квалификационна степен „магистър“ по клинична логопедия има възможност да упражнява професията си в предучилищни и училищни учебни заведения, извършвайки обследване, диагностика и терапия на деца и ученици с широк спектър от комуникативни нарушения; в различни центрове и заведения, където да осъществяват консултативна дейност и разработват индивидуални планове за обслужване

на семейства на деца и лица с комуникативни нарушения, както и на други професионалисти; в университетски, клинични заведения и свързаните с тях диагностични и консултативни центрове; в лечебни заведения от болничната и извънболничната медицинска помощ; в различни местни, общински, държавни и частни учреждения, фирми, компании, правителствени и неправителствени организации, предлагайки оценка, обучение и терапия в различни аспекти на комуникацията, както и други услуги, необходими за бизнеса.

5.7. Специалност „Кинезитерапия“

Специалността „Кинезитерапия“ има за **цел** да подготвя висококвалифицирани професионалисти в областта на кинезитерапията за практическо приложение на специализирани методики и осъществяване на функционално-диагностична, профилактична, лечебна и рехабилитационна дейност във всички възрастови и професионални групи и промоция на здравето.

Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя качествени знания, умения и компетентности, в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по кинезитерапия притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на кинезитерапията и които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: специализирани методики в областта на кинезитерапията в при заболявания на централна и периферна нервна система, сърдечно съдова система, опорно-двигателен апарат; специализирани методи за диагностика и лечение при различни заболявания; методика на научно - изследователска дейност в областта на кинезитерапията; организиране и управление на кинезитерапевтичната практика.
- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на кинезитерапията, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област и във връзка с други изучавани области; извършва функционални тестове и изследвания, разширявайки възможностите за приложение на съвременните кинезитерапевтичните методи за лечение и профилактика на различни заболявания и травми; прилага специализирани методики на кинезитерапията като мобилизационни техники, постизометрична релаксация, проприоцептивно нервно-мускулно улесняване, ритмична стабилизация, както и иновативни техники и методики включени във физикалната терапия; умее да

прилага кинезитерапевтични процедури и целенасочено подбрани физикални средства, обучение на пациента и неговите близки, разработване на индивидуални програми за самостоятелна подготовка и възстановяване на пациента, модифициране на трудовата и битовата среда; владее професионални подходи и методи за осъществяване на превенция на двигателните разстройства и патологии, ограничена двигателна активност, инвалидност и травмиране чрез промоция и поддържане на здравето, качеството на животи обща двигателна дееспособност във всички възрастови и професионални групи; демонстрира умения за правилен подбор и дозировка на различните терапевтични средства: лечебни упражнения, функционално обучение за самообслужване и извършване на ежедневните дейности, мануална терапия, назначаване, прилагане и подпомагане при изработването на помощни средства, неконвенционални средства въздействащи върху индивидуалното здраве, физикални фактори, дихателни техники, трудови и реактивни дейности; умее да проследява и контролира функционалните резултати, даващи възможност за установяване ефективността и качеството на прилаганата терапия, както и при необходимост корекция в лечебната програма, прогноза, цели и задачи на кинезитерапията.

- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда, като: самостоятелно възпроизвеждане и интерпретиране на знанията за структурата, функциите на човешкото тяло и за съвременна функционална оценка и диагностика при различни патологии, в условия на недостатъчна информация и в нова непозната среда; демонстриране на способност и готовност за адекватно прилагане на съвременните медико-биологични принципи на кинезитерапията в специализирана професионална среда; самостоятелно прилагане на специализирани знания в областта на кинезитерапията при различни заболявания; адекватно поведение в процеса на прилагане на специализираните методики в кинезитерапията, свързани с проблемите на съвременното общество, във връзка със здравеопазването и общественото здраве, чрез изграждане на ефективно взаимодействие с други специалисти; познаване и творческо прилагане на съвременните информационни технологии в областта на здравеопазването, промоцията, профилактиката и рекреацията.

Придобилият образователно-квалификационна степен „Магистър“ по кинезитерапия има възможност за реализация в различни сфери и структури, като: лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ, в т. ч. и центрове за психично здраве, за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, комплексни онкологични центрове, домове за медико-социални грижи, хосписи; здравни кабинети в детски градини, училища и специализирани институции за предоставяне на социални услуги; самостоятелни и прилежащи към места за настаняване, балнеолечебни (медикъл СПА), СПА центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове; учебни и спортни обекти: учебно-спортни

бази и центрове, фитнес-центрове, спортни клубове, научно-изследователски центрове, учебни заведения, самостоятелни практики.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.5 ЗДРАВНИ ГРИЖИ

5.8. Специалност „Опазване и контрол на общественото здраве“

Специалността „Опазване и контрол на общественото здраве“ има за **цел** да подготвя висококвалифицирани професионалисти за практическа и изследователска работа, насочена към опазване на здравето на отделни групи от населението и обществото като цяло, профилактика на болестите и управление на здравните рискове..

Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по опазване и контрол на общественото здраве притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на опазването и контрола на общественото здраве, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: детерминанти на здравето на населението и отделните негови групи; класически и съвременни теории за епидемичния процес; методология на епидемиологичната диагностика, прогноза и моделиране; методологията на пространственото епидемиологично проучване; епидемиологичен надзор в регионален и глобален мащаб; международна здравна регулация; глобални политики и програми за подобряване на общественото здраве и превенция на болестите и международно здравно сътрудничество; обеззаразяване, медицинската ентомология и родентология, ДДД контрол; актуални концепции за оценка и управление на здравния риск, свързан с факторите на околната, трудовата и битовата среда, храните и храненето, растежа и развитието и медицинското обслужване на населението; методи за мониториране на здравето – епидемиологични, статистически, социологически и др.; съвременни информационни системи и технологии в общественото здравеопазване; нормативна, регулаторна рамка на общественото здравеопазване в България и ЕС; принципи, методика, организация и управление на здравното обучение и възпитание; профилактика на болестите и промоция на здравето; теория на комуникативните умения; здравна политика и анализи; здравни стратегии; организация и управление на системата за обществено здравеопазване.

- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на опазването и контрола на общественото здраве, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област във връзка с други изучавани области; изпълнява функции по превенция и контрол на инфекциите в съответствие с международното право и правата на човека; извършва анализи на основни демографски и епидемиологични показатели за оценка на общественото здраве и базови статистически анализи; разработва постановка, инструментариум и организация на различни по дизайн количествени и качествени проучвания; извършва оценка на здравен статус и здравни потребности на населението и негови подгрупи; планира и осъществява епидемиологични проучвания за оценка на разпространението на причините за заболяванията и оценка на здравния риск; оценява рисковете за общественото и индивидуалното здраве, произтичащи от околната и трудовата среда.
- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда: създаване, осъществяване и контрол на ефективността на профилактични програми по приоритетни обществено-здравни проблеми; ефективно участие в провеждането на епидемиологичния надзор в регионален и национален мащаб, в системата на международната здравна регулация и глобална епидемиологична информация по надзора на събития с трансграничен риск, представляващи опасност за общественото здраве, в провеждането на болничен епидемиологичен контрол на инфекциите, в системата на продължаващото обучение на работещите в системата на общественото здравеопазване по проблемите на контрола на инфекциите; разработване на стратегии, програми и системи мониториращи здравето и рисковите фактори; формулиране, разработване, внедряване и оценяване на здравно-политически решения в областта на опазването и контрола на общественото здраве на национално, регионално и локално ниво; провеждане на научно-изследователска и експертна работа по проблемите на общественото здраве; разработване и управление на програми за здравно обучение и промоция на здравето, както и на локални, национални и международни проекти в областта на опазването и контрола на общественото здраве.

Придобилият образователно-квалификационна степен „магистър“ по опазване и контрол на общественото здраве има възможност да се реализира на различни нива в областта на общественото здравеопазване, образованието, социалната сфера като: министерства и техните регионални подразделения: министерствата на здравеопазването, на околната среда и водите, на труда и социалната политика; на образованието и науката, на земеделието и храните, респ. регионални здравни инспекции; инспекции по опазване на околната среда и

водите; областни дирекции по безопасност на храните и инспекции по труда; регионални управления по образование; национални центрове: по обществено здраве и анализи; по заразни и паразитни болести; за рехабилитация и социална интеграция; органи на общинската и областната власт: дирекции по здравеопазване, социални дейности; образование; младежки дейности и спорт; околна среда; търговия и туризъм и обществените консултативни съвети към тях; здравни и социални заведения (защитени жилища, домове за деца, подрастващи и възрастни, места за временно настаняване на бежанци); служби по трудова медицина; в лечебни и здравни заведения и неправителствени организации като консултанти за оценка на здравен риск и провеждане на здравно обучение; общообразователни и академични структури, провеждащи обучение и изследвания в областта на общественото и индивидуално здраве; програми и проекти в областта на общественото здраве; консултанти в стопански организации за производство и услуги, със значение за здравето на населението и на фактори на жизнената среда..

5.9. Специалност „Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА“

Специалността „Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА“ има за **цел** да подготвя висококвалифицирани професионалисти за практическа и изследователска работа, насочена към прилагането, организацията и управлението на рехабилитационни грижи, съхраняване и подобряване здравето на индивидите и популациите, включително с използването на специфични природни ресурси – море, минерални води, лечебна кал. Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по специалност „Рехабилитация, морелечение, уелнес и спа“ притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областите рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: основи на туризма и бизнес-туризма; трудовото право; икономически основи на оздравителните и уелнес пазари; управление на качеството в здравеопазването и рекреативния мениджмънт; здравни потребности на населението; основни концепции за здраве, естетика и уелнес; историческо развитие и съвременни аспекти на СПА, таласотерапията, средствата на кинезитерапията и рехабилитацията; оборудване и организация на дейностите в СПА център; видове центрове, според предоставяните в тях услуги; таласотерапевтичен център и изисквания за изграждане, обзавеждане и оборудване, обслужване и предлагани услуги, в т.ч. изисквания към персонала и лицето с функции по управление; ефектите на морския климат върху човешкия организъм и

средствата на таласотерапията; курорти с национално значение в България за лечение и профилактика; място на храненето и диетиката при СПА и уелнес услугите, както и при различни социално-значими заболявания; теоретични и практически основи на рехабилитацията при социално-значими заболявания; рехабилитация и превенция на професионалните болести; рехабилитация в гериатрията.

- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областите рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област; проприорецептивно нервно мускулно улесняване при пациенти с увреда на централния двигателен неврон; осъществяване на специализирани кинезитерапевтични техники (Бобат, Войта и др.); рехабилитация на пациенти в амбулаторни или домашни условия и постизометрична релаксация; осъществяване на мануални мобилизации на гръбначен стълб и периферни стави и специализирани масажни техники; прилагане на методите на хидротерапията, балнеотерапията, темотерапията, пелоидотерапията и климатолечението в спа и уелнес центровете, методите на източния масаж и някои източни практики; структуриране и изпълнение на специализирани кинезитерапевтични комплекси; прилагане на ранна рехабилитация на хоспитализирани пациенти; съставяне на хранителен режим в съответствие с нуждите и заболяванията на пациента подпомагане укрепването, адаптирането и ресоциализирането на пациентите; оказване на професионално съдействие за адаптирането на обществото към индивида; прилагане на интегрирани грижи, съвременни модели на диагностика на дейността на лечебните заведения; изготвяне на доклади и анализи, свързани с дейността; събиране и анализ на научни доказателства за вземане на управленски решения на институционално и секторно ниво; адекватни избори и приложение на специфични управленски принципи и инструменти във връзка с оздравителни и уелнес пазари; познаване и прилагане на методиката на научно - изследователската работа.
- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна специализирана дейност (и/или дейност в екип), в реална професионална среда: планиране, организиране, ръководство и контрол на дейности, свързани с рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА; осъществяване на маркетингови проучвания, в т.ч. на потребности и разработване на програми за обучение и повишаване на мотивацията на персонала; структуриране и изпълнение на специализирани кинезитерапевтични комплекси на базата на надградените познания в областта на кинезитерапията, балнеологията, хидротермотерапията и таласотерапията и СПА; съставяне на хранителен режим в съответствие с нуждите и заболяванията на пациента; подпомагане укрепването, адаптирането и

ресоциализирането на пациентите; събиране, организиране и използване на медицинска и здравна информация.

Придобилият образователно-квалификационна степен „Магистър“ има възможност да се реализира в различни организации и институции, като: многопрофилни болници за активно лечение; специализирани болници за рехабилитация; диагностично-консултативни центрове; домове за стари хора; социални заведения за лица с увреждания; рехабилитационни центрове; балнеолечебни (медикъл спа) центрове, центрове за уелнес, СПА, таласотерапия, оздравителни центрове, спортни клубове и спортни бази, училища.

5.10. Специалност „Оптометрист“

Специалността „Оптометрист“ има за **цел** да подготви висококвалифицирани професионалисти за самостоятелна практика и изследователска работа за диагностика на очното здраве и рефракционна корекция с очила и контактни лещи.

Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът оптометрист притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на оптометрията, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: патология на зрението; клинична оптометрия; алгоритъм на очното изследване и спешни състояния; предна очна повърхност; корекция с очила; основи на контактологията; медикаментозно и хирургично лечение на очните заболявания; социално значими очни заболявания: катаракта, глаукома и дегенерация на макулата; оптометрия в детска възраст; увреждане на очния анализатор от професионални фактори; периметрия; комуникативни техники и умения; профилактика и промоция на очното здраве; психология на слепотата и слабо зрение; лазери в офталмологията; организацията на грижите за очите и на здравната система.
- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на оптометрията, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област и във връзка с други изучавани области; подбор и прилагане на подходящи тестове и методи за изследване на зрителната функция на пациенти от различна възраст, вкл. и на хора с нарушено зрение, определяне на аметропия, оценяване на стереозрение, изследване, оценка и корекция на

акомодация; определяне на аметропия и разчитането на неговия ефект при установяване очното здраве; прилагане на подходящи техники за определяне на субективна и обективна рефракция на пациенти от различни възрастови групи; извършване на прегледи за установяване на очно здраве чрез биомикроскопия, офталмоскопия и допълнителни методи на изследване; прилагане на методи за тонометрия, извършване на периметрия, оптична кохерентна томография (сродни методи), както и интерпретиране на резултатите от изследванията; оценяване и изследване на очен мотилитет; разчитане и прилагане на алгоритъма на очното изследване.

- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда, като: самостоятелно оценяване и диагностициране на очно здраве и определяне на рефракцията и корекцията с очила и контактни лещи; пълно и точно снемане на анамнеза, включваща: настояща симптоматика, история на заболяването и всички зрителни проблеми и потребности; професионално разчитане и анализиране на здравна документация, свързана с очното здраве, в т.ч. и електронна; изследване на зрителните функции на пациенти от различна възраст, вкл. и хора с нарушено зрение; констатиране и интерпретиране на симптоми на очни болести и приоритизация на отделен случай, изискващ своевременно насочване към офталмолог; разработване на индивидуален план за контрол на зрителния проблем и въвличане на пациента в процеса на вземане на решения; предоставяне на консултации за използване на оптични средства; предоставяне на консултации и съвети за достъп до най-подходящи средства за оптична корекция, за вида и типа на очилата, включително мултифокални и прогресивни, както и за подходящите контактни лещи; подбор на оптимални лещи, съобразно функционалното удобството, естетичния вид, възрастта и начина на живот на пациента; корекция за слабозрящи; обучение на пациенти и определяне на режим за безопасно поставяне, сваляне и полагане на грижи за лещите, както и познаване на възможни усложнения; осъществяване на корекции при слабозрящи; разработване на хранителен режим и включване на хранителни добавки в офталмологията; провеждане на научни изследвания.

Придобилият образователно-квалификационна степен „магистър“ оптометрист има възможност да се реализира в лечебни заведения, извършващи процедури по оптична корекция, самостоятелно или в екип с офталмолог; оптични центрове и магазини; училища за деца с нарушено зрение; екипи за провеждане на профилактични програми; фирми, чиято дейност е свързана с изготвяне, поддържане и разпространение на средства за корекция на зрението и/или апаратура за диагностика, профилактика и лечение на очни заболявания; висши училища.

5.11. Специалност „Здравен мениджмънт и медико-социални грижи“

Специалността „Здравен мениджмънт и медико – социални грижи“ в професионално направление 7.5. „Здравни грижи“ има за **цел** да подготви кадри в областта на администрацията и управлението на организации, институции и дейности в системата на здравеопазването и медико-социалните грижи.

Обучението в ОКС „магистър“ по здравен мениджмънт и медико – социални грижи е насочено към професионалисти с ОКС „професионален бакалавър“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи, ОКС „бакалавър“ или „магистър“ от област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт и с ОКС „бакалавър“ или „магистър“ от друга област на висшето образование, чиято професионална реализация е свързана със здравеопазването и медико-социалните грижи

Обучението предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България и цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Завършилият образованието си магистър по здравен мениджмънт и медико – социални грижи притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на здравния мениджмънт и медико-социалните грижи и надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: глобално здраве, промоция на здравето, интегрирани грижи, организация на медицинското осигуряване при бедствия, организация на здравните системи и системите за социални услуги, здравна и лекарствена политика; здравно-икономически и финансови анализи в здравеопазването, публични финанси; диагностика на дейността на организациите в здравната и социалната сфера, стратегическо управление, управление на качеството, управление на човешките ресурси здравната и социална сфера, управление и оценка на социални и здравни проекти и програми, социален маркетинг; правно регулиране в здравеопазването; здравни информационни системи.
- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности от областта на здравния мениджмънт и медико-социалните грижи; проявява способност за управление на човешки, финансови, материални и информационни ресурси; изготвя аргументирани анализи и оценки на здравната система и медико-социалните грижи, както и на факторите, влияещи върху тях и взаимодействието им с други обществени системи; разработва програми за интегрирани грижи; демонстрира умения за планиране, организиране и оценяване на здравните и медико-социалните дейности; прилага

статистически, епидемиологични и социологически техники в областта на здравния мениджмънт и медико-социалните грижи; проявява способност за ръководство на човешки ресурси; умее да изгражда административно-организационни структури и самостоятелно да управлява екипи, да осъществява ефективна комуникация при решаване на управленски и социални проблеми в здравеопазването и медико-социалните грижи и да изгражда сътрудничество със специалисти от различни сфери за постигане на интегриран подход в предоставянето на здравни и социални грижи.

- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда: разработване и осъществяване на стратегически, инвестиционни и оперативни планове и програми на организации, работещи в здравната и социалната сфера; разпределение на задачи, дейности и ресурси; структуриране на организацията; координиране на екипи, структурни звена и програми на организационно и секторно равнище; управление на здравни и медико-социални проекти и програми на национално и регионално равнище и оценка на техния ефект; провеждане на епидемиологични и пазарни проучвания, проучвания за определяне на здравните потребности на населението и за нуждите на управлението на организациите; разработване на здравни и социално-икономически анализи, здравно-политически анализи оценка на здравни и медико-социални грижи и формулиране на препоръки за тяхното развитие; разработване и осъществяване на проекти в областта на опазването на общественото здраве, здравния мениджмънт и системата на социално подпомагане; провеждане на научни изследвания, свързани с проблеми в областта на здравния мениджмънт и медико-социалните грижи и др.

Придобилият образователно-квалификационна степен „Магистър“ по здравен мениджмънт и медико – социални грижи има възможност да се реализира в различни структури на здравната, образователната, научно-изследователската и социалната сфери, като: държавни и общински институции в здравеопазването и социалната сфера; домове за медико-социални грижи; центрове за комплексни медико-социални грижи; неправителствени организации в областта на здравеопазването и социалната сфера; центрове за предоставяне на социални услуги и центрове за рехабилитация; лечебни заведения; здравни заведения; националната здравноосигурителна каса и нейните регионални подразделения, застрахователни компании; научно-изследователски и учебни заведения; организации за лекарствоснабдяване; консултантски и експертни организации, работещи в областта на здравеопазването и социалната политика; национални центрове по проблемите на общественото здраве и др.

5.12. Специалност „Фармацевтичен мениджмънт и грижи“

Специалността „Фармацевтичен мениджмънт и грижи“ има за **цел** да подготви висококвалифицирани професионалисти с интердисциплинарна подготовка, ориентирана към икономическите и управленските аспекти на лекарствоснабдяването и фармацевтичните грижи, за работа в сложната, динамична и непрекъснато променяща се среда във фармацевтичния сектор.

Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по фармацевтичен мениджмънт и грижи притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, специализирани в областта на фармацевтичния мениджмънт и грижи, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: познаване и прилагане на лекарствени продукти, клинични изпитвания, производство и лекарствена безопасност, лекарствена политика и пазарен достъп на лекарства, правно регулиране на фармацевтичния сектор, ; фармацевтични грижи , интегрирани грижи в здравеопазването и фармацевтичния сектор, фармако-медицински аспекти на храненето; фармакоикономика, ценообразуване и реимбурсиране на лекарства; управление на фармацевтичните организации, системи за управление на качеството, бизнес планиране и предприемачество; маркетинг и управление на продажбите на лекарствени продукти, финансов мениджмънт информационни технологии в здравеопазването и фармацията.
- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на фармацевтичния мениджмънт и грижи, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област, във връзка с други изучавани области; прилагане на фармацевтични грижи в рамките на комплекс от грижи, ориентирани към пациента, оценяването на фармацевтични грижи и формулирането на предложения за тяхното развитие; събиране, обработване и критичен анализ на данни и информация за развитието на фармацевтичния сектор, ; оценяване на ресурсите, процесите и резултатите на фармацевтичната организация и употребата на лекарства, здравните технологии и изготвяне на предложения за оптимизация; анализиране и оценяване влиянието на различни политики върху разходите и достъпа до лекарства, както и върху системата за лекарствоснабдяване като цяло; умения за работа с информационни системи, бази данни и дигитални приложения, свързани със здравеопазването и фармацията; ефективна комуникация и

взаимодействие в мултидисциплинарни екипи; разбиране и внедряване на регулаторни изисквания и контрол по спазването на актуалната нормативна уредба във фармацевтичния сектор; критичен анализ на научни публикации и налични доказателства.

- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда: разработване, реализация и управление на проекти и програми във фармацевтичния сектор и оценка на тяхната ефективност; самостоятелно анализиране и прогнозиране на употребата на лекарства, разходите за лекарства и достъпа до лекарства, в т.ч. и изготвяне на икономическа оценка; организиране и провеждане на епидемиологични проучвания; анализиране и оценяване на фармацевтичните грижи и формулиране на препоръки за тяхното развитие; осъществяване на здравно обучение на пациенти и промоция на здравето; проектиране и внедряване на различни системи за управление във фармацевтичните организации; разработване на ситуационни анализи и оценки, прогнози за дейността на организацията, на организационни стратегии, планове и програми за тяхната реализация; разпределение на дейности и ресурси на организационно и секторно равнище; координиране на работата на отделни структурни звена, бизнес единици и работни групи; взаимодействие с различни институции, неправителствени и бизнес организации и други заинтересовани страни, свързани с лекарствоснабдяването и здравеопазването като цяло; провеждане на научни изследвания, свързани с проблеми в областта на лекарствоснабдяването, фармацевтичните грижи, развитието на фармацевтичния сектор и др.

Придобилият образователно-квалификационна степен „Магистър“ има възможност да се реализира на различни нива в областта на администрацията и управлението на организации и институции от фармацевтичния сектор, като: органи на управление и администрация на фармацевтични фирми и представителства; органи на управление и администрация на аптеки търговци на едро с лекарствени продукти и други организации, ангажирани с лекарствоснабдяването; здравноосигурителни организации, застрахователни компании; органи на държавната администрация ; научно-изследователски центрове и учебни заведения; консултантски и експертни организации, работещи в областта на здравеопазването и фармацевтичния сектор; организации за клинични проучвания и др.

5.13. Специалност „Информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи“

Специалността „Информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи“ има за **цел** да подготви висококвалифицирани професионалисти за практическа и

изследователска работа в областта на информационните технологии в здравеопазването и здравните грижи.

Обучението се осъществява по **магистърска програма** и предоставя знания, умения и компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка на Република България. Обучението цели успешна професионална и личностна реализация на завършилите образованието си студенти.

Магистърът по информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи притежава:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, голяма част от които са специализирани в областта на информационните технологии в здравеопазването и здравните грижи, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, като: информационни системи и бази данни; приложни стимулационни продукти; компютърна обработка на медицински сигнали и изображения; софтуерни приложения за 3D принтиране, за здравни грижи и за здравно-статистически цели; медицинска апаратура, управление и надеждност на компютърните системи, системи за енергийна ефективност в здравеопазването; организация на здравната система, общественото здравеопазване и здравните грижи; основи на епидемиологията; статистически анализи; електронно здравеопазване; методология на научните изследвания.
- богат набор от познавателни и практически **умения**, необходими за разбирането и изразяването на теории, принципи и закономерности в областта на информационните технологии в здравеопазването и здравните грижи, както и за решаването на задачи с по-абстрактен и творчески характер, изискващи иновативен подход; демонстрира критично осъзнаване и интерпретиране на знанията от овладяваната област, във връзка с други изучавани области; развитие и внедряване на софтуерни продукти за събиране, обработка, съхраняване и разпространение на информация в здравния сектор и за предоставяне на здравни грижи; внедряване на софтуерни продукти за управление на процесите в здравните организации и здравните грижи; прилагане на компютърни технологии в здравеопазването и предоставянето на здравните грижи.
- професионални и ключови **компетентности** за осъществяване на самостоятелна и в екип специализирана дейност в реална професионална среда в областта на здравеопазването и здравните грижи: разработване и внедряване на програмни продукти и информационни технологии; избиране, внедряване и развитие на специализирани информационни системи, информационни масиви и софтуерни продукти; поддържане на компютъризирани информационни системи и бази данни и администриране на информационните потоци.

Придобилият образователно-квалификационна степен „магистър“ по информационни технологии в здравеопазването и здравните грижи има възможност за реализация в лечебни и здравни заведения, фармацевтични фирми, фирми за разработване и внедряване на информационни технологии в медицината и здравеопазването и за производство и поддръжка на компютъризирана медицинска техника, здравноосигурителни организации, органи на държавната администрация с контролни и регулаторни функции в здравеопазването и здравните грижи, научно-изследователски институти и учебни заведения, консултантски и експертни организации.

6. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

образователна цел	<ul style="list-style-type: none"> краен, желан, очакван и предварително прогнозиран резултат от образователния процес
знания	<ul style="list-style-type: none"> информация, от която и да е научна област и/или дейност (факти, понятия, правила, закони, теории, принципи и пр.), която индивидът възприема, осъзнава, разбира, заучава и запаметява и която възпроизвежда при необходимост;
умения	<ul style="list-style-type: none"> практическа способност на индивида да прилага в практиката усвоените знания (да решава теоретични и ситуационни задачи, да изпълнява конкретно действие или комплекс от професионални действия и пр.).
способност	<ul style="list-style-type: none"> предразположеност на личността за осъществяване на дейност в конкретна образователна, професионална или друг вид среда;
готовност	<ul style="list-style-type: none"> сложно психологическо образувание, което включва в себе си както мотивационни, ориентировъчни, операционални, волеви и оценъчни компоненти, които в своята съвкупност представляват показател за високо равнище за реализация на завършващите образованието си специалисти, така и овладени до автоматизъм умения (навици/привички), които им позволяват да работят самостоятелно не само в конкретна професионална среда, но и в друг вид среда (близка или различна от професионалната;)
резултат	<ul style="list-style-type: none"> равнище на овладени знания, умения, компетенции (в тяхната съвкупност,) на всеки конкретен етап от процеса на обучение;
компетенция	<ul style="list-style-type: none"> способност на индивида да организира ефективно вътрешни и външни ресурси за постигане на образователните цели и способност да решава определен клас професионални задачи, в рамките на процеса на обучение; междинен резултат от процеса на обучение, който се постига и отчита в рамките на всяка една учебна дисциплина и подлежи на контрол и оценка);

компетентност ¹	<ul style="list-style-type: none"> ▪ съвкупна интегрална личностна характеристика, която е своеобразна степен на постиженията на индивида в областта на определени компетенции, придобити по време на целия курс на обучение, необходими за ефективна професионална реализация; ▪ краен резултат от целия процес на обучение по дадена специалност (способност и готовност на индивида да използва самостоятелно придобитата, по време на целия курс на обучение (знания, умения, отношения, опит), в реална работна среда; ▪ равнището на формираност на компетентността се проверява и оценява в условията на реалната практическа дейност на индивида, т.е. при неговата професионална и личностна реализация, след завършването на дадена специалност.
----------------------------	--

¹ Видове компетентности, според Европейската и Националната квалификационни рамки: **Личностни**: самостоятелност и отговорност; компетентности за учене; комуникативни и социални компетентности; **Професионални** (функционални/специфични): отразяват овладените от личността знания, умения и компетенции, до равнище на готовност за самостоятелно прилагане в практиката, които водят до нейното успешно представяне в различни функционални направления и гарантират нейната мобилност и конкурентоспособност, в реални ситуации на професионалните или друг вид дейности, в които тя участва. **Ключови** (общи, базови, основни) компетентности: отразяват овладените от личността знания, умения, отношения, нагласи, ценности, които гарантират нейното адаптивно и вариативно поведение, действие или решение в различни ситуации, в т.ч. и такива извън сферата на професионалната квалификация.

7. СПИСЪК НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

<p>1. Езикова грамотност</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ способност за разпознаване, разбиране, изразяване, създаване и тълкуване на понятия, чувства, факти и мнения както в устен, така и в писмен вид, при използване на нагледни, звукови материали, аудио материали и материали в цифров формат в различни дисциплини и ситуации. ▪ способност за общуване и успешно разбиране с останалите хора по подходящ и съзидателен начин.
<p>2. Многоезикова компетентност</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ способност за ефективно ползване на различни езици по подходящ начин за комуникация. ▪ обхваща същите основни умения като тези на езиковата грамотност: основава се на способността за разбиране, изразяване и тълкуване на понятия, мисли, чувства, факти и мнения както в устен, така и в писмен вид (слушане, говорене, четене и писане), в подходящ кръг обществени и културни контексти в съответствие със собствените желания или нужди.
<p>3. Математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологиите и инженерството</p>	<p>А. математическа</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ способност за развиване и прилагане на математическо мислене и поглед с цел решаване на различни проблеми в ситуации от ежедневието; набляга се на разсъдението и дейността, както и на знанията; ▪ включва в различна степен способността и желанието за използване на математически начини на мислене и представяне (формули, модели, концепции, графики и диаграми). <p>Б. точни науки, технологии и инженерство</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ отнася се до способността и желанието да се обясни природният свят посредством натрупаните знания и използваните методики, включително наблюдение и експериментиране, с цел задаване на въпроси и формулиране на заключения, основани на факти. ▪ включва разбиране на промените, причинени от човешката дейност, и отговорността на отделния гражданин.
<p>4. Цифрова компетентност</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ способност за уверено, критично и отговорно ползване и ангажираност с цифровите технологии за учене, на работното място и за участие в обществото. ▪ включва информационна грамотност и грамотност по отношение на данните, общуване и сътрудничество, медийна грамотност, създаване на цифрово съдържание (включително програмиране), безопасност (включително благосъстояние в цифрова среда и компетентности във връзка с киберсигурността), свързани с интелектуалната собственост въпроси, решаване на проблеми и критично мислене.
<p>5. Личностна компетентност, социална компетентност и компетентност за придобиване на умения за учене</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ способност да се разсъждава за себе си, да се управлява ефективно времето и информацията, да се работи конструктивно с други хора, да се запазва личната устойчивост и да се управлява собственото учене и кариера. ▪ включва способност за справяне с несигурността и сложността, за придобиване на умения за учене, за подпомагане на собственото

	<p>физическо и емоционално благосъстояние, за поддържане на физическото и психичното здраве, за воденето на здравословно осъзнат и ориентиран към бъдещето начин на живот, за съпричастност и за управление на конфликти в един приобщаващ и подкрепящ контекст.</p>
6. Гражданска компетентност	<ul style="list-style-type: none"> ▪ способност за действие като отговорни граждани и за пълноценно участие в гражданския и социалния живот въз основа на разбиране на социалните, икономическите, правните и политическите понятия и структури, както и световните събития и устойчивост.
7. Предприемаческа компетентност	<ul style="list-style-type: none"> ▪ способност за действие в съответствие с благоприятни възможности и идеи и за тяхното трансформиране в ценности за другите хора. ▪ основава се на творчество, критично мислене, способност за решаване на проблеми, инициативност, постоянство и умение за работа в сътрудничество с цел планиране и управление на проекти, които имат културна, социална или финансова стойност.
8. Компетентност за културна осведоменост и изява	<ul style="list-style-type: none"> ▪ способност за разбиране и уважение към начина, по който идеи и значение се изразяват творчески и се предават в различните култури и посредством редица изкуства и други форми на културата. ▪ включва ангажираност за разбиране, развиване и изразяване на собствените идеи и чувство за собственото място или роля в обществото по разнообразни начини и в най-различен контекст.

8. ЙЕРАРХИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ЦЕЛИ

Институционални цели: отразяват мисията на висшето училище да подготвя висококвалифицирани кадри в областта на акредитираните професионални направления и специалности от регулираните професии и представят в най-общ описателен вид крайната задължителна компетентност и правоспособност на завършващите образованието си специалисти.

Факултетни цели: декомпозират и конкретизират институционалните цели по отношение на спецификата на специалностите, по които обучават и отразяват крайната задължителната професионална компетентност и готовност, която трябва да притежава всеки студент, при завършване на висшето си образование по избраната от него специалност.

Катедрени цели (в т.ч. цели на учебните сектори): произтичат от факултетните образователни цели и ги конкретизират по отношение на компетенциите, които се формират при обучението по всяка една учебна дисциплина включена в учебния план, в края на всеки семестър и учебна година; отразяват в описателен вид междинната компетентност.

Цели на отделно занятие: произтичат от целите на всяка една конкретна учебна дисциплина и отразяват в описателен вид минимално изискуемото ниво на компетентност, което трябва да постигне всеки студент в рамките на отделно учебно занятие по дадена тема и което се равнява на 60-70 % овладяна съвкупност от знания, умения и отношения и се изразява в оценка „Среден 3“, въз основа на прилагането на таксономичен подход² с отчитане на резултатите в три области: познавателна (когнитивна), сензорно – моторна (манипулативна) и емоционално – ценностна (поведенческа).

² Таксономия от гр. език (taxis = ред и nomos = закон) - класификация на образователните цели. В условията на медицинското образование се прилага таксономията на С. Mc Guire, разработена през 1967 г., която е публикувана в „Педагогическо ръководство за преподаватели в медицински учебни заведения“, под редакцията на Ж.-Ж. Гилбер, изд. на СЗО.

Познавателна област
(когнитивна)

Първо равнище: Първоначално възприемане на учебното съдържание

Второ равнище: Самостоятелна интерпретация на учебното съдържание, въз основа на осмисляне и осъзнаване

Трето равнище: Самостоятелна практическо прилагане на осъзнатото и заученото учебно съдържание

Сензорно – моторна област
(манипулативна)

Първо равнище: Формиране на умения по еталон, образец, алгоритъм

Второ равнище: Формиране на умения, чрез самостоятелна работа, под засиления контрол на преподавателя

Трето равнище: Изграждане на навици/компетенции (до автоматизъм), въз основа на завишаване като обем и роля на самостоятелната работа на студентите и намаляване на пряката методическа и ръководна роля на преподавателя.

Емоционално – ценностна област
(поведенческа)

Първо равнище: Изграждане на психологическа връзка с учебното съдържание.

Второ равнище: Наличие на външно изразено отношение (реакция) към учебното съдържание.

Трето равнище: Поведенчески прояви близки или съвпадащи с професионалните.

Всяка подцел на отделното занятие съдържа четири задължителни елемента: действие, съдържание, условие критерий:

- **Действието** отразява интелектуалните, волевите и емоционалните усилия, които трябва да прояви всеки студент за усвояване на минимума от знания, умения и отношение, поведение по конкретната тема;
- **Съдържанието** описва условието на професионалната задача, която предстои да бъде усвоена от студентите и проверена и оценена от преподавателя в края на занятиято;
- **Условието** определя задължителните изисквания, при които трябва да се осъществи действието и да се изпълни съдържанието, като може да включва, от една страна, необходимите помощни средства за изпълнението им: слушалка, термометър, спринцовка и др., а от друга страна – условията за извършване: място на провеждане, обект за интервенция, темп на работа, литературен източник и др.;
- **Критерият** определя нивото на професионалната компетентност и мярката, с която тя трябва да бъде измерена: с време (в мин.); с абсолютна стойност (10 верни от 12 възможни отговора); с релативна стойност (в %); с позволено отклонение (до 3 грешки).

9. КРИТЕРИИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАВНИЩЕТО НА КОМПЕТЕНТНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ

Система за оценяване	КРИТЕРИИ	Степен на владееене на знания, умения и компетенции в %
Отличен 6	МНОГО ВИСОКО НИВО отлични резултати с незначителни пропуски в демонстрирането на знания, умения и компетенции	91-100 %
Много добър 5	ВИСОКО НИВО много добри резултати с минимални пропуски в демонстрирането на знания, умения и компетенции	81-90 %
Добър 4	СРЕДНО НИВО добри резултати с определен брой съществени грешки в демонстрирането на знания, умения и компетенции	71- 80 %
Среден 3	МИНИМАЛНО ИЗИСКУЕМО НИВО владееене и демонстриране на знания, умения и компетенции в обсега на задължителния минимум на овладяване на дисциплината	60-70 %
Слаб 2	ПОД МИНИМАЛНО ИЗИСКУЕМО НИВО демонстриране на знания, умения и компетенции под определения минимум, при което е необходима допълнителна работа за неговото покриване	< 60%